Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 168 (7058). • 4 сентябрь, 1979 йил • СЕШАНБА • Баҳоси 2 тийин.

ЖУРНАЛИСТЛАРНИНГ ТОШКЕНТДАГИ ХАЛҚАРО СЕМИНАРИ ҚАТНАШЧИЛАРИГА

ЮНЕСКО иштирокида ўтказилаётган халқаро семинарда қатнашиш учун Тошкентга келган Осиё, Африка, Европа ва Америка журналистларини табриклайман.

Сизлар муҳокама қиладиган масалалар ғоят актуалдир. Бизнинг замонамизда оммавий ахборот воситалари халқлар ҳаётида, миллион-миллион кишиларни тарбиялашда ва идеология жиҳатдан йўналтиришда катта ва тобора кучли роль ўйнамоқда.

Сизлар Совет Ўзбекистони диёрида социалистик жамиятдаги журналистлар ва оммавий ахборот воситалари ижтимоий-иқтисодий ва маданий тараққиётга, СССР халқлари ўртасида қардошларча дўстликни мустаҳкамлашга, юксак интернационализм идеалларига самарали хизмат қилишини ўз кўзингиз билан яққол кўра оласизлар.

Совет кишилари Осиё, Африка ва Лотин Америкаси халқларининг ўз ахборот органларини вужудга келтиришга, ўзларини империализмнинг идеология экспансиясидан ҳимоя қилишга, «маънавий мустамлакачиликка» чек қўйишга интилаётганликларини тушуниб, хайрихоҳлик билан қарамоқдалар. Бу йўлда зўр бериб курашиш керак эканлиги ва бу ишдаги муваффақият меъёри ривожланаётган давлатларнинг ўз дўстлари ва иттифоқчилари бўлган социалистик ҳамдўстлик мамлакатлари билан мувофиқлаштирилган ҳаракатларига боғлиқ эканлиги равшан. Бу одилона ишда дунёдаги тараққийпарвар журналистлар бизнинг астойдил мададимизга умид боғлашлари мумкин.

Халқаро иқлим, янги ҳалокатли урушнинг олдини олиш ва инсониятнинг жаҳоншумул муаммоларини ҳал этиш имконияти, ўзаро ишонч ёки ишончсизлик даражаси кўп жиҳатдан турли кенгликларда қандай ахборот тарқатилаётганига боғлиқ бўлади. Шу сабабли ўз қаламини халқлар тинчлиги ва тараққиёти, қуролланиш пойгасини тўхтатиш, империализм, мустамлакачилик, ирқчилик идеологиясини тугатиш мақсадларига хизмат қилдириш—ҳар бир софдил журналистнинг энг муҳим вазифасидир.

Тошкентдаги семинарда ҳам, сизларнинг бундан буёнги масъулиятли ишингизда ҳам сизларга муваффақиятлар тилайман.

Л. БРЕЖНЕВ.

ЖУРНАЛИСТ—ТИНЧЛИК УЧУН, СОЦИАЛ ТАРАҚҚИЁТ УЧУН КУРАШЧИ

ТОШКЕНТДА ХАЛҚАРО СЕМИНАР ОЧИЛДИ

ЖУРНАЛИСТЛАРНИНГ ХАЛҚАРО СЕМИНАРИ. Суратда: журналистлар халқаро семинарининг ялпи мажлиси.

ЎзТАГ фотоси.

3 сентябрь куни Тошкентда очилган халқаро журналистлар семинари ижтимоий тараққиётда, халқаро муносабатларда оммавий ахборот воситаларининг роли ва вазифаларига бағишланди. Осиё, Африка, Европа ва Америкадаги 52 мамлакатнинг, бир қанча халқаро ташкилотларнинг вакиллари ЮНЕСКО ишлари билан шуғулланувчи СССР комиссиясининг, СССР журналистлар союзи ва республика журналистлар союзининг таклифига биноан Ўзбекистон пойтахтига тўпландилар. Семинарни СССР журналистлар союзи правлениесининг аъзоси В. Н. Игнатенко очди.

КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг шу анжуманга йўллаган табрикномасида эзгу тилаклар изҳор этилди. Табрикномани КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари ўртоқ Ш. Р. Рашидов ўқиб эшиттирди.

Леонид Ильич Брежневнинг халқлар турмушида оммавий ахборот воситаларининг роли тўғрисидаги, совет кишилари Осиё, Африка ва Лотин Америкаси халқларининг ўз ахборот органларини вужудга келтиришга, ўзларини империализмнинг идеология соҳасидаги экспансиясидан ҳимоя қилишга, «маънавий мустамлакачилик»ка чек қўйиш йўлидаги интилишларига тушуниш ва хайрихоҳлик билан қараётганликлари ҳақидаги, ўз қаламидан халқлар тинчлиги ва тараққиёти, қуролланиш пойгасини тўхтатиш, милитаризм, мустамлакачилик, ирқчилик идеологиясини тугатиш мақсадида фойдаланиш ҳар бир софдил журналистнинг юксак бурчи эканлиги тўғрисидаги сўзлари семинар қатнашчиларига чуқур таъсир қилди. Мажлис аҳли Леонид Ильичнинг Тошкентдаги семинарда ҳам, кейинги ишларда ҳам муваффақиятлар тилаб айтган истакларини гулдурос қарсаклар билан кутиб олди.

Семинар қатнашчилари Ш. Р. Рашидовнинг «Оммавий ахборот воситалари тинчлик ва социал тараққиёт учун курашда» мавзуидаги докладини зўр эътибор билан тингладилар.

Матбуот, телевидение ва радио, дейди докладчи, миллионларча кишиларнинг ақл-идроки ва қалбига, халқаро сиёсий иқлимга ва жамоатчилик фикрини шакллантиришга жуда катта таъсир кўрсатмоқда. Маълумки, ахборот тарқатиш проблемалари энг мўътабар халқаро ташкилотларда актив муҳокама қилинмоқда.

Биз бу ерда муҳокама қилишимиз лозим бўлган масалалар энг муҳим умуминсоний проблемалар билан ва аввало, ялпи тинчликни сақлаш ва мустаҳкамлаш, барча халқларнинг эркин ва мустақил ривожидан иборат реал ҳуқуқларни таъминлаш, жабр-зулм, камситиш ва тенгсизликнинг ҳамма формаларини тугатиш, барча қитъалардаги халқ оммасининг социал тараққиёти ва равнақи истиқболларини белгилаш каби проблемалар билан чамбарчас боғланган.

Бир қанча объектив омиллар шундай ўзаро боғланишни тақозо этади. Социал-сиёсий ва маданий ҳаётнинг умуман активлашганлиги, ҳозирги халқаро вазиятда рўй бераётган муҳим ижобий силжишлар, неча ўнлаб ёш мустақил давлатларнинг жаҳон майдонига чиққанлиги ана шундай омиллардандир. Ҳозирги оммавий ахборот воситаларининг «информацион портлаш» деб аталган нарса билан боғланган имкониятлари бениҳоя ўсганлигини эътиборга олганда ана шу воситаларнинг бу жараёндаги роли нечоғлик буюк ва масъулиятли эканлиги аён бўлиб қолади. Ҳозирги кунда жаҳонда қарийб 400 миллион телевизор, 25 минг радиостанция, бир миллиард радиоприёмник бор, юздан ортиқ телеграф агентлиги ишлаб турибди, неча ўн минглаб газета ва журналлар чоп этилмоқда. Бу газета ва журналлар юз миллионлаб нусхада босиб чиқарилмоқда.

Биз ҳозирги замон оммавий ахборот воситаларининг жуда катта имкониятларидан аввало жаҳондаги маънавий-сиёсий иқлимни яхшилаш, социал тараққиётни жадаллаштириш ва янги урушнинг олдини олиш манфаатларини кўзлаб халқлар ўртасида ҳамжиҳат ва ҳамкорликни мустаҳкамлаш учун фойдаланиш лозим, деган фикрга асосланамиз.

Турли ижтимоий тузумдаги давлатлар ўртасидаги муносабатлар тўғрисида гапирар эканмиз, масаланинг шу тарзда қўйилиши халқларни бир-бирларига қарши қўйиш, улар ўртасида адоватни кучайтириш ва бир-бирларининг ички ишларига аралашиш учун ахборот воситаларидан фойдаланишдан воз кечишни кўзда тутади. Бошқа сўзлар билан айтганда, бунда гап давлатлар ўртасидаги муносабатларга асос бўлган принциплар, халқаро ҳуқуқ, БМТ Устави каби ёки Европада хавфсизлик ва ҳамкорликка бағишланган кенгашнинг якунловчи акти каби универсал ҳужжатлар халқаро ахборот фаолиятига ҳам асос қилиб олиниши лозим эканлиги тўғрисида бораяпти.

Бу гапдан идеология курашидаги позицияларда ва фикрларда бўлган тафовутларни бирон тарзда «бекор қилиш» деган маъно келиб чиқмайди, албатта. Турли дунёқарашларни таққослаб кўриш, ғояларнинг ҳалол мусобақаси давом этаверади. Бу — объектив жараёндир. Аммо ахборот соҳаси «психологик уруш» саркитларидан, қасддан тарқатиладиган туҳмат ва иғвогарликлардан мумкин қадар тезроқ халос бўлиши лозим.

Совет Иттифоқи, бошқа социалистик мамлакатлар ахборот фаолиятининг уни халқлар ўртасидаги яхши қўшничилик муносабатларига хизмат қилдирадиган халқаро нормалари ва принципларини ишлаб чиқиш ва қабул қилиш тарафдоридирлар.

Ватанимизнинг тарихи ва ҳозирги ҳаёти, дейди сўнгра Ш. Р. Рашидов, ленинча миллий сиёсатнинг башорати ва чинакам тантанасидан далолат берувчи жуда кўп мисолларни кўрсатиб турибди. Совет шарқи республикаларининг вужудга келганлиги ва равнақ топганлиги буни исбот этувчи энг ёрқин далилларнинг биридир.

Ўзбекистон совет ҳокимияти йилларида асрий қолоқликдан замонавий тараққиёт сари ғоят тез суръатлар билан олға борди. Ҳозирги кунда Ўзбекистон замонавий қудратли индустрияга, кўп тармоқли ва юксак даражада механизациялаштирилган қишлоқ хўжалигига, илғор фан ва маданиятига эга бўлган республикадир.

Маданий революцияни амалга оширмай туриб, кенг халқ оммасини маданиятдан, сиёсатдан, илм-фан ва техникадан баҳраманд қилмай туриб, зиёлиларни, халқ хўжалигининг барча тармоқларидаги малакали мутахассис кадрларни тарбиялаб етиштирмай туриб, ривожланган социалистик жамиятни қуриб бўлмас эди, албатта.

Бу революцияни амалга ошириш енгил эмас эди. Ўзбекистонда Октябрь революциясидан илгари аҳолининг 2 процентигина саводли эди. Ҳозирги вақтда бизнинг республикамизда 9,5 мингта мактаб бўлиб, буларда 3,8 миллион ўқувчи бор. Революциядан илгари Туркистон ўлкаси территориясида битта ҳам олий ўқув юрти йўқ эди, ҳозирги пайтда эса Ўзбекистон ССРнинг бир ўзида 43 олий ўқув юрти ва 206 ўрта махсус ўқув юрти бор. Республикамиз халқ хўжалигининг минг-минглаб мутахассислари жаҳоннинг 48 мамлакатида саноат ва қишлоқ хўжалик объектлари қурилишида, юқори малакали миллий ишчи кадрларни тайёрлашда қатнашаётганлиги диққат-эътиборга сазовордир.

Совет журналистларининг, республикадаги барча оммавий ахборот воситаларининг фидокорона иши Совет Ўзбекистонининг буюк хўжалик — сиёсий муваффақиятларида, социалистик саноат ва қишлоқ хўжалигини ривожлантиришда, миллий маданиятни равнақ топдиришда, янги кишини — ватанпарвар ва интернационалистни тарбиялаб ўстиришда шубҳасиз жуда катта роль ўйнаганликларини алоҳида таъкидлаб ўтишни истайман.

Биз совет журналистикаси ҳақида гапирганимизда, В. И. Лениннинг порлоқ хотирасига мурожаат қиламиз. У янги ижтимоий тузумга тамомила мос бўлиб тушадиган янги типдаги матбуот бўлмиш совет матбуотининг энг асосий принципларини таърифлаб берди, социалистик қурилиш қуроли бўлмиш матбуотнинг вазифаларини аниқ белгилади.

Бизнинг оммавий ахборот воситаларимиз ўша пайтдан буён Ленин партияси билан биргаликда, унинг раҳбарлигида катта ва шонли йўл босиб ўтди. Совет журналистлари матбуотимизнинг ленинча анъаналаридан ҳақли равишда фахрланадилар ва бу анъаналарни иззат-ҳурмат қиладилар. Совет газеталари, журналлари, телевидение ва радиоси, ахборот агентликлари халқ орасига ҳаққоний сўз учқунларини олиб кирмоқдалар, халқнинг сиёсий онгини, гражданлик ва меҳнат активлигини ривожлантирмоқдалар, ижтимоий тафаккурни олға силжитмоқдалар, Совет Иттифоқининг тинчликсевар ташқи сиёсатини актив ва кенг пропаганда қилмоқдалар, жаҳондаги биринчи социализм мамлакати тўғрисидаги ҳақиқатни ҳикоя қилиб бермоқдалар.

Социалистик қурилиш йилларида журналистлар фаолиятининг кўламлари бениҳоя ўсди, унинг шарт-шароитлари ўзгарди, Совет Ўзбекистони оммавий ахборотининг ҳамма воситалари ҳам мавж уриб юксалди, уларнинг техникавий базаси анча кучайди. Ҳозирги вақтда республикада 273 газета, шу жумладан 16 республика, 26 область, 10 шаҳар, 145 район газеталари, кўп тиражли 76 газета чиқарилмоқда. 75 журнал ва журнал типидаги нашрлар чоп этилмоқда. Уларнинг бир галлик тиражи 10 миллион нусхадан ортиқдир.

Телевидение ва радио ҳар бир хонадондан жой олди. Ўзбекистон ССРда чиқарилаётган ва аҳоли жон бошига тўғри келадиган газета ҳамда журналларнинг сони жиҳатидан, телевидение ва радионинг ривожланиш даражаси жиҳатидан Осиёда биринчи ўринни эгаллаб турибди. Бутун мамлакатимизда бўлгани каби республикамизда ҳам журналист кадрларни тайёрлаш ва қайта тайёрлашнинг мунтазам системаси вужудга келтирилди ва бу система муваффақиятли ишлаб турибди.

Ўзбекистон нашриётлари кейинги беш йил ичидагина қарийб 200 миллион нусхада китоб ва брошюралар нашр этди. Ҳозирги кунда бутун Совет Иттифоқида ҳар бир оила тўрт номдаги газета ва журналнинг обуначисидир (мамлакатда саккиз минг хил газета чоп этилмоқда).

Миллионларча гражданлар социал активлигининг доим ўсаётганлиги уларни газетхон, тингловчи ва томошабинларгагина эмас, балки газеталарни, телевидение ва радио эшиттиришларини яратишнинг бевосита иштирокчиларига ҳам айлантирди. Бу — совет оммавий ахборот воситаларининг ўзига хос ҳусусиятидир. Масалан, СССРда штатли ҳар бир журналистга штатда бўлмаган камида юз журналист тўғри келади. Бизда уларни ишчи ва қишлоқ мухбирлари деб атайдилар. Дарҳақиқат, миллионларча меҳнаткашлар газета, журналларни вужудга келтиришда, радио ва телевидение эшиттиришларида қатнашмоқдалар.

Бизда оммавий ахборот воситалари ҳар бир жиҳатдан халқ мулки бўлиб қолди: улар ҳусусий кишилар қўлида бўлмай, балки бутун халқники, халқ жамоат ташкилотлариникидир; улар халқ манфаатларига хизмат қилмоқдалар, халқнинг чин орзу — тилакларини, ижтимоий тараққиётнинг энг муҳим вазифаларини ифода этмоқдалар.

Совет ҳокимияти давлат ҳаётини социалистик асосларда қайта қуриб, халққа амалда демократик ҳуқуқ ва эркинликлар берди. Совет ҳокимияти матбуот эркинлигини эълон қилибгина қолмай, уни амалга оширди ҳам. Аммо бу гапдан бизда оммавий ахборот ва пропаганда воситалари жамият олдида бирон жавобгарликдан халос қилинган, улар жамият манфаатларига хилоф равишда иш кўра оладилар, деган маъно келиб чиқмайди. СССРда урушни, ирқий ва миллий адоватни, пропаганда қилиш, аҳлоқсизлик ва зўравонлик, совет ижтимоий ва давлат тузумига хиёнат қилиш қонун билан тақиқланган ва жазоланади. Шу хилдаги хатти-ҳаракатларни «сўз эркинлиги» билан ниқоблаш мумкин эмас. Бунинг боиси шуки, улар халқ манфаатларига зарар етказадилар ва конституциямиз гражданларга мат-

(Давоми 2-бетда).

ДЎСТОНА СУҲБАТ

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари ўртоқ Ш. Р. Рашидов 3 сентябрь куни ЮНЕСКО Бош директори А. М. М'Боуни қабул қилди.

Бўлиб ўтган суҳбат чоғида Ш. Р. Рашидов совет ҳокимияти йилларида ўзбеклар диёрида рўй берган ўзгаришлар тўғрисида, Ўзбекистон меҳнаткашлари совет халқларининг дўстона оиласида экономика ва маданиятнинг барча соҳаларида эришган муваффақиятлар ҳақида меҳмонга гапириб берди, Маданият, фан, соғлиқни сақлаш, оммавий ахборот воситаларини ривожлантиришда Ўзбекистон тажрибаси меҳмонни айниқса қизиқтирди. ЮНЕСКО Бош директори бу тажриба тараққиёт йўлига тушиб олган, ўз экономикаси ва миллий маданиятини ривожлантиришга интилаётган жаҳондаги кўпгина мамлакатлар учун ғоят қимматли эканлигини таъкидлади.

Самимий, дўстона вазиятда ўтган суҳбатда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари О. У. Салимов, КПСС Марказий Комитети бўлим мудирининг ўринбосари В. Н. Игнатенко, ЮНЕСКО ишлари бўйича СССР комиссиясининг масъул секретари Ю. Б. Кашлев, шунингдек ЮНЕСКО Бош директори кабинетининг директори К. Бекри жаноблари ва бўлим бошлиғи Линдстром жаноблари иштирок этдилар.

(ЎзТАГ).

ЖУРНАЛИСТ—ТИНЧЛИК УЧУН, СОЦИАЛ ТАРАҚҚИЁТ УЧУН КУРАШЧИ

(Боши 1-бетда).

буот, телевидение ва радио эркинлигини гарантиялаб берган мақсадларга зиддир.

Биз матбуот, телевидение ва радио эркинлиги проблемасига тарихий жиҳатдан, социал-синфий нуқтаи назардан ёндошамиз. Бу — масалани виждонан, бирданбир тўғри тарзда ўртага қўйиб, реал ҳолатни ҳисобга оламиз.

Газеталар, журналлар, китоб нашриётлари, телевидение ва радио хусусий мулк бўлмаган, оммавий ахборот ва пропаганда воситалари халққа, партия, касаба союз, ёшлар, хотин-қизлар ташкилотлари ва бошқа жамоат ташкилотларига қарашли бўлган Совет Иттифоқида матбуот чинакам оммавий, чинакам халқники бўлиб қолди. Катта ва муҳим проблемаларни матбуотда, телевидение ва радио орқали кўтариш каби бундай имкониятлар, бутун халқ амалда фойдаланаётган бундай имкониятлар оммавий ахборот воситалари капиталистлар қўлида бўлган мамлакатларда йўқ ва бўлиши ҳам мумкин эмас. Редакциялар олаётган хат-хабарнинг кўпини оммавий ахборот воситаларини ва муайян ташкилотларни ҳаётга актив аралашишга, ғайрат-шижоат билан иш кўришга, мавжуд камчиликларни йўқотишга, проблемаларни ҳал этишга чорлайдиган актуал социал-иқтисодий хат-хабарлар ташкил этади.

Улуғ Ленин омма билан доимий алоқа матбуотга актив куч, ҳаётий фаолият бахш этади, деб ҳисобларди. Биз матбуотимизнинг юксак даражада онгли, актив, ҳаётни такомиллаштириш ва қайта қуришга доим интилаётган, олижаноб ва талабчан газетхон ва тингловчига эга эканлиги билан фахрланамиз.

Совет журналистлари ленинча ташқи сиёсий йўлни амалга ошириш учун курашнинг олдинги сафларида бориб, Совет Иттифоқининг тинчликсевар ташқи сиёсатини актив ва кенг пропаганда қилмоқдалар. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг тинчликни мустаҳкамлаш соҳасидаги хизматлари жуда катта. Леонид Ильич Брежневнинг мамлакат ичкарисида ва халқаро майдонда партиямизнинг ленинча йўлини амалга оширишга шахсан қўшаётган жуда катта ҳиссаси уни совет халқининг самимий миннатдорчилигига сазовор қилди ва бутун жаҳондаги кенг меҳнаткашлар оммаси ўртасида унинг обрў-эътиборини ғоят оширди.

Яқинда Венада СКЧ-2 тўғрисидаги Совет — Америка битимининг имзоланганлиги тинчликни мустаҳкамлаш, халқаро иқлимни соғломлаштириш ва қуролланиш пойгасини чеклаш тўғрисида муҳим қадам бўлди.

Совет оммавий ахборот органлари, барча журналистларимиз ўзларининг амалий фаолиятида Совет Иттифоқи халқаро майдонда оғишмай амалга ошириб келаётган принципларига ва нормаларга қаттиқ амал қилмоқдалар. У ёки бу давлатга нисбатан душманлик руҳи, уларнинг ички ишларига аралашиш, бошқа халқларни, давлат ва жамоат арбобларини ҳурмат қилмаслик йўлидаги уринишлар ахборот органларига тамомила ётдир.

Афсуски, Ғарбда оммавий ахборот воситаларининг талайгина қисмидан Совет Иттифоқига ва социалистик ҳамдўстликдаги мамлакатларга, кескинликни юмшатиш сиёсатига душманларча, иғвогарлик билан ҳужум қилиш учун кўпинча фойдаланилмоқда. Империалистик давлатларнинг ахборот — пропаганда машинаси кейинги йилларда «ахборотнинг эркин оқими» деган демагогик шиор остида социалистик мамлакатларнинг ва ривожланаётган мамлакатларнинг ички ишларига сурбетларча аралашиш кампаниясини авж олдириб юборди.

Бунда гап амалда эркинлик ҳақида эмас, ахборот тўғрисида эмас, балки ғаламислик билан туҳматни авж олдириш тўғрисида бораётир. «Психологик уруш» генераллари ва уларнинг илҳомчилари ҳамда хомийларининг режаларига кўра, бундай туҳмат суверен давлатларни қўпорувчи радио эшиттиришлар билан ва империализмнинг бошқа пропаганда маҳсулоти билан қамраб олиши керак эди. Бу фаолият империалистик пропаганда томонидан гўё Совет Иттифоқи ва унинг Варшава Шартномасидаги иттифоқчилари «уруш хавфи» туғдираётганлиги тўғрисида зўр бериб тарқатилаётган сафсата гапларда ўзининг тўлиқ ифодасини топди. Пекиннинг разил антисовет сиёсати ҳам Ғарбнинг ана шу туҳматдан иборат беҳаё пропагандаси билан чирмашиб кетди.

Ғарб пропагандаси воситаларининг реал социализмнинг обрўсини тушириш, янги жамият қуриш йўлига ўтиб олаётган халқларнинг тарихий муваффақиятлари ва ютуқлари тўғрисида ломмим демасликка қаратилган ошкора иғвогарлиги, қўпорувчилик фаолияти ҳам давом этмоқда. Халқаро кескинликни юмшатиш мухолифларининг, социализм ва миллий озодлик ҳаракатлари душманларининг арсеналида ишлатилаётган номуносиб усуллар ва иғвогарликлар кам эмас. Масалан, «Озодлик» ва «Эркин Европа» радиостанциялари каби қалбакичилик ва ўтакетган туҳматчилик марказларининг борлиги ва фаолияти тўғрисида нима деса бўлади!

Бу радиостанциялар олдига қўйган мақсад—СССРга ва бошқа социализм мамлакатларига қарши идеологик диверсиялар қилишдир. Уларнинг фаолияти БМТ Уставининг мақсадлари ва принципларига, Хельсинкида бўлиб ўтган Умумевропа кенгашининг якунловчи актидаги аҳдлашувларга зид келади.

Кўриб турибмизки, халқаро кескинликни юмшатишни ёқтирмайдиган кишилар ҳам бор. Зотан империалистик давлатларнинг ҳарбий-саноат доиралари кескинликнинг юмшатилишига қарши актив кампанияни авж олдириб юборганликлари бежиз эмас. Ҳарбий-саноат комплекси ўзига қарашли оммавий ахборот ва пропаганда воситаларига мана шу самарали жараёнга қарши ҳаракатни кучайтиришни, халқларнинг тинчлиги ва озодлиги учун курашчиларнинг сафларини бузишни топширмоқда. Бундай уринишларнинг ёмон таъсири равшан. Озодлик кучларининг турли фронтлардаги курашда эришган янги-янги катта ғалабалари айни шу кескинликни юмшатиш шароитларида рўёбга чиқди. Вьетнам, Лаос, Кампучия, Гвинея-Бисау, Мозамбик, Никарагуа, Эрон, Афғонистон халқларининг Осиё, Африка ва Лотин Америкасидаги бошқа мамлакатлар халқларининг тарихий ғалабалари буни яққол тасдиқлайди.

Бугун Гаванада, социалистик Куба пойтахтида блокларга қўшилмаган мамлакатлар давлатлари ва ҳукуматлари бошлиқларининг конференцияси очилади. Биз бу конференцияни табриклаймиз ва халқларнинг тинчлиги, халқаро ҳамжиҳатлиги ва озодлиги йўлидаги ишида унга муваффақиятлар тилаймиз.

Халқаро ахборот фаолиятида бир муҳим жиҳат борки, у кейинги йиллардаги ҳамма ташқи сиёсий анжуманларда албатта тилга олиб ўтилади. Бу ерда гап Финляндия Президенти Урхо Кекконен «информацион империализм» деб таърифлаган ҳодиса тўғрисида бораётир. Бу ҳодисанинг моҳияти шундан иборатки, Ғарб капиталистик давлатлари ривожланаётган дунёда оммавий ахборот воситалари бўш ривож топганлигидан фойдаланиб, у ерларда кенг кўламдаги идеологик экспансияни амалга оширяптилар. Улар Осиё, Африка ва Лотин Америкаси мамлакатларига ўз ахборотларини ўтказмоқдаларки, бу ахборот одатда халқаро ҳаёт ҳақиқий манзарасини, социалистик давлатлардаги, шунингдек ривожланаётган давлатларнинг ўзидаги воқеаларни одатда бузиб кўрсатади.

Шу шароитларда ривожланаётган мамлакатлар буржуа ахборот агентликлари, радио ва телевидение кампанияларининг зўравонлиги тўхтатилсин, ўз ахборот хизматлари ва миллий журналист кадрларини вужудга келтиришда бизга ёрдам кўрсатилсин, деган қонуний бир масалани ўртага қўйяптилар. Социалистик мамлакатлар давлатларнинг суверенитети ва танглигини тан олиш, ахборотдан халқларнинг тинчлиги, социал тараққиёти ва миллий мустақиллигини мустаҳкамлаш манфаатлари йўлида фойдаланиш асосида халқаро ахборот фаолиятининг одилона, демократик нормаларини ишлаб чиқиш тўғрисидаги талабларини қўллаб-қувватламоқдалар.

Қўшилмаган мамлакатлар ахборот агентликларининг 1976 йилда тузилган уюшмасининг техник, шунингдек сиёсий характердаги фаолияти анча-мунча қийинчиликларга дуч келаётганлигига қарамай, унинг таъсири кенгайиб бормоқда. Социалистик мамлакатларнинг ахборот органлари уюшманинг фаолиятини қўллаб-қувватламоқдалар, ривожланаётган давлатлар билан тенг ҳуқуқли ҳамкорликни муттасил кенгайтириб бормоқдалар.

Шу жиҳатдан олганда «янги халқаро ахборот тартиби»ни ташкил этиш ғояси диққатга сазовор бўлиб, уни ЮНЕСКО, бир қанча мўътабар халқаро конференциялар, журналистларнинг илмий доиралари қўллаб-қувватламоқда. Ахборот ва маданият доирасида мустамлакачилик ва унинг сарқитларига қарши, Осиё, Африка ва Лотин Америкаси халқларининг маънавий ҳаётида империалистларнинг зўравонлигига қарши кураш «янги халқаро ахборот тартиби» концепциясининг ўзагини ташкил этишини биламиз. Айни вақтда бу миллий оммавий ахборот системаларини ҳимоя қилишни ва уларни ривожлантиришга ёрдам беришни ҳам билдиради.

Қўшилмаган мамлакатлар ахборот агентликлари уюшмасининг тузилиши Ғарбда очиқдан-очиқ душманлик билан кутиб олинди. Ғарб «сўз монополиялари» уюшма тузилишига халақит беролмагач, бошқа бир йўл тутдилар: эндиликда улар ривожланаётган мамлакатлардаги ахборот органларини ўз назоратларига бўйсундиришга, социалистик давлатлар билан ривожланаётган давлатлар матбуотларининг ҳамкорликларига халақит беришга уринмоқдалар.

Эндиликда Осиё, Африка ва Лотин Америкасидаги катта оммани ялпи идеологик экспансиянинг қурбонларига айлантираётган «маънавий мустамлакачилик» ёки «информацион империализм»ни тугатиш масаласи яққол бўлиб қолди. Бу иш сиёсий ва иқтисодий мустақилликка эришиш учун кураш вазифасидан осон эмаслигини таъкидлаб ўтмоқ лозим.

Социалистик ҳамдўстлик мамлакатлари мана шу жиҳатлардан ҳам Осиё, Африка ва Лотин Америкасидаги дўстларига иш билан ҳам, сўз билан ҳам каттагина ёрдам кўрсатмоқдалар. Ривожланаётган давлатлар Совет Иттифоқи етказиб берган техникадан, шу жумладан алоқа йўлдошларидан, ахборот юбориш учун энг қулай тарифлардан муваффақият билан фойдаланмоқдалар, ўз журналистларини ўқишга бизга юбориб турибдилар. Ана шу фаолият келгусида ҳам давом этиб, кенгайиб боришига ишонамиз.

Мамлакатимиз энг замонавий оммавий ахборот системаларини вужудга келтириш ва ривожлантиришда орттирилган амалий тажрибалари билан баҳамлашишга ҳамиша тайёр. Чет эллик дўстларимиз мана шу катта тажрибаларнинг аҳамиятини тобора тўларoқ англаб олмоқдалар. Биз ҳам, муҳтарам меҳмонлар, Ўзбекистонда бўлган чоғингизда оммавий ахборот воситаларимизнинг фаолияти билан танишиб, шундан ўзингиз учун қизиқарли ва ибратли тажрибалар ола билсангиз хурсанд бўлардик, албатта.

Ўзбекистон журналистикаси кўп миллатли совет журналистикасининг узвий бир қисми, унинг жанговар отрядидир. У шахсни ҳар томонлама ва гармоник камол топтириш борасида катта иш қилмоқда, совет кишиларининг кундалик меҳнатларини, беш йиллик ўртага қўяётган проблемаларни оператив ёритиб турибди. Журналистиканинг маҳорат ва матонатга зарб этилган тинимсиз изланишлари матбуотимиз коммунистик идеаллар пропагандасини амалий вазифаларни ҳал этиш билан чамбарчас боғлашига ёрдам бермоқда.

Кўп миллатли мамлакатимиз ўсиб, гўзаллашиб бормоқда. Шунда ҳам совет оммавий ахборот воситаларининг, ҳақиқий халқ оммавий ахборот воситаларининг хизмати катта. Матбуот, нашриёт, телевидение ва радио эшиттириш, ахборот агентликларининг фаолиятига берган юксак баҳомиз ҳардам хотиржамлик натижаси эмас. Коммунистик бунёдкорликнинг мисли кўрилмаган кўламлари, совет кишилари маданиятининг даражаси ўсганлиги ва талаблари ҳар томонлама характерда бўлаётганлиги бизнинг журналистикамизни такомиллаштириш йўллари ва шаклларини доимо излаб топишга, унинг ижодий потенциалидан мумкин қадар кўпроқ фойдаланишга мажбур этади.

КПСС Марказий Комитети яқинда қабул қилган «Идеологик, сиёсий-тарбиявий ишларни янада яхшилаш тўғрисида»ги қарорида шунга алоҳида куч билан эътиборни жалб этди.

Биз тинчлик, социал, иқтисодий ва маданий тараққиёт манфаатлари йўлида миллий оммавий ахборот воситалари системаларини ривожлантириш имкониятларини муҳокама қилгани бу ерга йиғилдик.

Оммавий ахборот воситаларини ривожлантиришда фикрлашиб олиш, журналист кадрларни тайёрлашда эришилган тажрибаларни баҳам кўриш, журналистларнинг ҳамжиҳатлигини, интернационал бирдамлигини чуқурлаштириш учун, уларнинг империалистик оммавий информация воситаларининг реакцион моҳиятини фош этиш учун, халқлар ўртасида ишончни, тинчлик, инсонпарварлик, социал тараққиёт учун, инсониятнинг олижаноб идеаллари учун курашидаги ҳамкорлигини мустаҳкамлашда ғоятда муҳимдир.

ЮНЕСКО Бош директори А. М. М'Боу семинарда нутқ сўзлади. У ушбу анжуманнинг темаси ЮНЕСКО ҳал этаётган вазифаларга боғланиб кетади, деб таъкидлади.

Ташкилотимизнинг устави «ҳаққоний ва объектив ахборотни бемалол ола билиш, ғоялар ва билимларни эркин айирбошлаш»ни асосий мақсад сифатида кўзда тутади ва буларни «оммавий ахборот ташкил этилишига ёрдам кўрсатгани ҳолда, халқларни ҳамжиҳат қилувчи ва бир-бирлари билан таништирувчи» омил деб билади, деди А. М. М'Боу. ЮНЕСКО ташкил этилганидан бери ўтган 33 йил ичида халқаро ҳамжамият ичида катта-катта ўзгаришлар рўй берди. Таъсис этувчи мамлакатларга аҳволи, тарихи ва маданияти турлича бўлган янги мамлакатларга хос проблемаларга эга бўлган янги мамлакатлар келиб қўшилди. Кўплари мустамлакачилик даврини кечирган бу давлатлар ўзларининг нуқтаи назарлари ҳурмат этилишини хоҳлайдилар.

Ахборот тарқатиш воситаларига ўз техникаси анчагина ўсганлиги ҳам таъсир этмоқда. Мана шу воситалар туфайли эндиликда ер юзининг бирон қисми ҳам бошқа регионлардан ажралиб қолган эмас. Бир хил мамлакатлар нормал ҳол деб ҳисоблаган мана шу аҳволни (чунки бу аҳвол уларнинг эркинлик тўғрисидаги фикрига мувофиқ келади) бошқа мамлакатлар ўз эркинликларига қилинган ҳамла деб биладилар.

Тошкентдаги семинар профессионал журналистлар тайёрлаш миллий инфраструктуралари ва методларини ривож топтириш ишига қўшилган муҳим ҳиссадир. У тенгсизликни тўғрилаш учун шошилинч ҳаракатлар қилиш керак бўлган соҳаларга эътиборни жалб қилади.

Ҳар бир халқ дунёни тинглай биладиган ва бу халқнинг муддаосини бошқа халқлар ҳам эшита оладиган ҳолатга эришмоқ зарур.

Қўшилмаган мамлакатлар матбуот агентликлари уюшмаси координацион комитетининг раиси Д. Р. Манкекарнинг, Халқаро Журналистлар ташкилотининг президенти Каарле Норденстренгнинг, Москва давлат университети журналистика факультетининг декани, профессор Я. Н. Засурскийнинг нутқлари оммавий ахборот воситаларини ривожлантиришнинг турли проблемаларига бағишланди.

Семинарни очиш маросимида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолари ва бюро аъзолигига кандидатлари И. Г. Анисимкин, Л. И. Греков, И. Р. Қурбонов, М. М. Мусахонов, О. У. Салимов, И. Б. Усмонхўжаев, А. А. Хўжаев, Н. Ж. Худойбердиев, Н. Маҳмудов, Г. М. Орлов, С. У. Султонова, КПСС Марказий Комитетининг масъул ходимлари В. Н. Бакланов, Г. А. Стеценко, ЮНЕСКО ишлари бўйича СССР комиссиясининг масъул секретари Ю. Б. Кашлев, СССР Журналистлар союзи правлениесининг секретари В. А. Архангельский ҳозир бўлдилар.

Семинар ўз ишини давом эттиради.

(ЎзТАГ).

А. М. М'БОУНИНГ ЎЗБЕКИСТОНДА БЎЛИШИ

Ўзбекистонда меҳмон бўлиб турган ЮНЕСКО Бош директори Амаду Махта М'Боу Бухоро ва Самарқандга бориб келди. Меҳмон бу шаҳарлардаги тарихий архитектура ёдгорликларини, янги қурилиш районларини бориб кўрди.

3 сентябрь куни Амаду Махтар М'Боу В. И. Ленин номидаги Тошкент давлат университетининг илмий кенгашида қатнашди. Студентлар ва ўқитувчилар билан учрашди. Ўрта Осиёдаги ана шу энг кекса олий ўқув юртининг ректори, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг академиги Т. А. Саримсоқов меҳмонга Тошкент университетининг фахрий доктори дипломини топширди.

(ЎзТАГ).

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ КОМИТЕТИДА

Тошкент область партия комитети область пахтакорлар Советининг область хўжаликларида ғўза дефолиациясини уюшқоқлик билан ўтказиш юзасидан тавсияларини маъқуллади.

Район партия комитетлари, район ижроия комитетлари, область ва район қишлоқ хўжалик органлари, «Ташзаготхлопкопром» бирлашмаси, колхоз, совхоз ва бошқа давлат хўжаликлари раҳбарлари ва бошланғич партия, касаба союз, комсомол ташкилотларига, пахта тозалаш заводлари ва пахта тайёрлаш пунктларига барча хўжаликларда, бригадаларда, пахта тайёрлаш корхоналарида область пахтакорлар Советининг область хўжаликларида ғўза дефолиациясини уюшқоқлик билан ўтказиш юзасидан тавсияларини кенг муҳокама қилиш вазифаси топширилди. Коллективлар йиғилишларида ғўза парваришининг бориши, 1979 йил пахта ҳосилини йиғиб-териб олишга ўз вақтида тайёргарлик кўриш ва уни уюшқоқлик билан ўтказилишини таъминлаш ишларининг аҳволини чуқур таҳлил қилиб чиқиш лозим. Бу муҳим ишда мавжуд камчиликларни қисқа муддатда бартараф этиш юзасидан қўшимча конкрет чоралар кўриш керак.

Область қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармаси, «Узгоскомсельхозтехника», «Ташзаготхлопкопром» область ишлаб чиқариш бирлашмаларига, область ўсимликларни ҳимоя қилиш станциясига ва уларнинг жойлардаги органларига ғўза дефолиациясини ўтказишга тайёргарлик кўриш, етиштирилган пахта ҳосилини нес-нобуд қилмай йиғиб-териб олишга пухта тайёргарлик кўриш учун барча меҳнат, моддий-техника ресурсларини жалб этиш юзасидан хўжаликларга, пахта тозалаш заводлари, пахта тайёрлаш пунктларига кундалик ёрдам бериш таклиф этилди. Техника, транспорт воситаларини тайёрлаш сифатига, хўжаликларга дефолиантлар ташиб келтиришни тезда тугаллашга алоҳида эътибор берилсин. Ғўза дефолиациясини трактор аппаратлари билан ўтказишни кенг жорий этиш, дефолиацияни 6—7 иш кунида тугаллаш чоралари кўрилсин.

Сентябрнинг биринчи беш кунлигида мусобақадош районлар ўртасида пахта териш машиналари, тракторлар, трактор прицеплари, погрузчиклар, пуркагичлар, техника хизмати кўрсатиш ва механизациялашган заправка воситалари тайёрлигининг, терим-транспорт отрядлари ташкил этилишининг тугалланишини аниқлаш учун ўзаро текширишлар ўтказишга қарор қилинди. Техника хизмати кўрсатиш звеноларини малакали кадрлар билан таъминлаш, пахта териш машиналарининг бетўхтов юксак унум билан ва сифатли ишлашига эришиш учун бу звеноларга айрибошлаш фондидан узел, агрегатлар, эҳтиёт қисмлар ва ремонт материаллари етказиб беришга алоҳида эътибор берилсин. Шунингдек пахта тозалаш заводлари, пахта тайёрлаш пунктлари, қуритиш-тозалаш цехлари тайёрлиги, уларнинг кечаю-кундуз бетўхтов ишлаши учун механизмлар билан жиҳозланганлиги ва ишчи кучи билан таъминланганлиги ҳам текшириб чиқилсин.

5 сентябргача механизаторлар профессионал маҳорати конкурслари ва район слётлари ўтказишни тугаллаш лозим. Бу слётларда пахта териш машиналари механик-ҳайдовчиларининг социалистик мажбуриятлари қабул қилиниб, улар район газеталарида эълон қилинсин.

Область партия комитети пахта териш кампаниясини муваффақиятли ўтказиш учун колхоз, совхозлар раҳбарлари, мутахассислари, бригада бошлиқлари, пахта териш машиналари механик-ҳайдовчилари, теримчилар ҳамда тайёрлов пунктлари ходимлари ўртасида пахта териш ва тайёрлашни қисқа муддатда нес-нобуд қилмай ўтказишнинг давлат аҳамияти ҳақида кенг тушунтириш ишлари олиб боришни тавсия қилди.

«Тошкент ҳақиқати», «Ташкентская правда» газеталари редакцияларига, область телевидениеси ва радио эшиттириш бош редакцияларига область пахтакорлар Советининг ушбу тавсияларини кенг пропаганда қилиш, илғор районлар, хўжаликлар, бригадаларнинг давлатга пахта сотишни кўпайтириш юзасидан 1979 йилги социалистик мажбуриятлари сўзсиз бажарилишини таъминлаш соҳасидаги иш тажрибаларини янада кенг ёритиш топширилди.

ОБЛАСТЬ ПАХТАКОРЛАР СОВЕТИНИНГ ОБЛАСТЬ ХЎЖАЛИКЛАРИДА ҒЎЗА ДЕФОЛИАЦИЯСИНИ УЮШҚОҚЛИК БИЛАН ЎТКАЗИШ ЮЗАСИДАН

ТАВСИЯЛАРИ

Область пахтакорлари Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг «Республика колхозлари, совхозлари, пахта заводлари ва тайёрлов пунктларини 1979 йил пахта ҳосилини териш ва тайёрлашга ҳозирлаш тўғрисида»ги қарорини катта меҳнат ва сиёсий кўтаринкилик руҳида кутиб олишди. Бу қарорда хўжалик раҳбарлари, қишлоқ хўжалиги мутахассислари, барча қишлоқ меҳнаткашлари учун конкрет ҳаракат программаси белгилаб берилган. Ҳозир ҳамма жойда ҳар бир колхоз, совхоз, бўлим ва бригада томонидан ўнинчи беш йилликнинг тўртинчи йили учун қабул қилинган социалистик мажбуриятларнинг сўзсиз бажарилишини таъминлаш учун самарали социалистик мусобақа авж олдирилган.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежнев иш вақтини қадрлай билиш ҳосил терими муваффақиятини таъминловчи асосий омил деб таъкидлаган эди. Йиғим-теримга шундай тайёргарлик кўриш керакки, ҳар бир машина далага пухта созланган ҳолда олиб чиқилиб, икки сменада ишлатилсин, механизаторлар шавкатли меҳнат намунасини кўрсатсинлар. Бу пахта йиғим-теримига тайёргарлик кўриш ва уни ўтказишда биз учун ҳаракат программасидир.

Хўжаликлар раҳбарлари, бригада бошлиқлари, механизаторлар, барча қишлоқ меҳнаткашлари етиштирилган ҳосил ёмғир ва қор остида катта машаққатлар билан йиғиб-териб олинган 1978 йилги терим кампанияси сабоқларини ёдда тутишлари лозим. Об-ҳаво маълумотларига кўра бу йил сентябрь ойида ҳам ойлик ёғингарчилик миқдори баъзи жойларда нормадагидан ортиқ бўлиши кутиляпти. Бу пахтакорларни ушбу йил кузида кутилаётган об-ҳавони тўғри баҳолашларини тақозо этади. Баъзи хўжаликлар раҳбарлари, мутахассислар кўсаклар сонини кўпайтириш кетидан қувиб, ҳосилни эрта етилтиришни таъминлаш тўғрисида кам ўйлаб жуда нотўғри йўл тутмоқдалар ва кечириб бўлмас катта хатога йўл қўймоқдалар. Ваҳоланки, шу кунларда ҳар бир хўжалик раҳбари, мутахассис, барча пахтакорлар ўй-фикри ғўзани дефолиация қилишни табақалаштирилган ҳолда, кечиктирмасдан, ўз вақтида сифатли ўтказиш ва етиштирилган барча ҳосилни ёғингарчиликлар бошланмасдан аввал йиғиб-териб олишга қаратилиши зарур.

Бу вазифани муваффақиятли бажаришда ҳар бир хўжаликда ғўза дефолиациясига намунали тайёргарлик кўриш ва уюшқоқлик билан ўтказиш комплекс тадбирларини ўз вақтида амалга ошириш жуда муҳим аҳамиятга эгадир. Чунки, сифатли дефолиация ҳосил йиғим-теримини механизациялаштирган ҳолда поток усули технологиясини қўлланишнинг биринчи шартидир. Дефолиацияни ўтказиш муддатларини аниқ белгилаш ва унинг юқори сифатли бўлишига эришиш ҳар бир хўжалик, раҳбар ва мутахассиснинг биринчи даражали вазифасидир.

Шу мақсадда область пахтакорлар Совети аъзолари 1979 йил 26 августда область колхоз ва совхозларида бўлиб, ғўза парваришини ташкил этилиши, ўсимликларнинг ўсиши ва ривожланиши, ҳосил тўпланиши ва етилишининг аҳволи билан танишдилар, хўжаликлар раҳбарлари ва мутахассислари, тажрибали пахтакорлар, механизаторлар билан бу йилги шароитда дефолиацияни ўтказишнинг энг қулай муддатлари ва самарали усуллари тўғрисида фикр алмашдилар. Область пахтакорлар Совети уларнинг таклифларини чуқур таҳлил қилиб ва умумлаштириб ғўза дефолиациясини қисқа муддатларда ва сифатли ўтказилишини таъминлаш учун қуйидаги ташкилий-хўжалик ва агротехник тадбирларни амалга оширишни тавсия қилади:

— 10 сентябргача ғўза парваришини давом эттириш, бунда ўсишдан орқада қолаётган участкаларга алоҳида эътибор бериш зарур. Далаларни бегона ўтлардан тозалаш, ғўза зараркунандаларига қарши курашни янада кучайтириш чоралари кўрилиши керак. Механизаторлар, барча пахтакорларнинг тўпланаётган ҳосил ва ҳар гектардаги мавжуд кўчат қалинлигини сақлаш учун масъулиятларини ошириш лозим;

— дефолиация бошланишидан 8—10 кун илгари ғўзани суғоришни тугаллаш керак. Ҳозирдан бошлаб сизот сувларини пасайтириш учун коллектор-дренаж шохобчаларини тозалаш ишларини кучайтириш зарур;

— ҳар бир хўжаликда 2—3 кун ичида яна бир бор ОВХ-14 трактор пуркагичлари, аэродром ва вақтинча қўниш майдончалари, самолётларга юк ортиш воситалари, дефолиантларни тайёрлаш ва ёнилғи-мойлаш материалларини сақлаш учун идишларни, йўллар, кўприкларнинг ремонти сифати ва тайёрлигини текшириб чиқиш лозим. Механизатор кадрлар ва аэродром хизмати ходимлари ғўза дефолиацияси даврида иш икки сменада олиб борилиши назарда тутилган ҳолда комплектланиши даркор. Хўжаликларга зарур миқдорда махсус кийим-бош ва шахсий ҳимоя воситалари келтирилиши, ғўза дефолиациясини ўтказиш билан боғлиқ кишилар медицина кўригидан ўтказилиши лозим. Дефолиация бошланишидан 2—3 кун илгари кўргазмали инструктив семинарлар ўтказилиб, уларда дефолиантларни тайёрлаш ва ишлатиш қоидаларини кенг тушунтириш керак. Бунда ғўза дефолиациясини ўтказишда банд бўлган барча кишиларнинг ишлаши ва дам олиши учун зарур шарт-шароитларни яратишга алоҳида эътибор бериш даркор. Ғўза дефолиациясини қисқа муддатда ўтказиш, трактор ва бошқа техникадан юксак унум билан фойдаланиш учун уларга техник қаров кўрсатиш, заправка қилиш бевосита иш жойларида ўтказилсин. Шунингдек, самолётларнинг белгиланган жойларга барвақт келишини таъминлаш, қишлоқ хўжалиги авиацияси учиш составига зарур шароитларни яратиш, уларни бажариладиган ишлар ҳажми ва ишлов олиб бориладиган далаларнинг жойланиши билан таништириш муҳимдир;

— бир ҳафта муддат ичида хўжаликларга сарф қилиш нормасидан келиб чиқиб керакли миқдорда дефолиантларни ташиб келтириш, уларни аэродромлар, бригадалар бўйича тақсимлаш, дефолиант суюқликларини тайёрлаш бўйича пунктларни ҳозирлаб қўйиш керак. Ҳар бир пунктда сув учун идишлар бўлишини таъминлаш чоралари кўрилиши лозим. Трактор пуркагичларининг бевосита ариқлардан сув олишига йўл қўйиб бўлмайди;

— ғўза дефолиациясини ўтказиш муддатлари ва усулларини тўғри аниқлаш учун ҳар бир колхоз ва совхозда бевосита колхоз раислари, совхозлар директорлари, бош агрономлар раҳбарлигида тажрибали мутахассислардан комиссиялар тузилиши керак. Улар 2—3 кун ичида барча майдонлардаги ғўзанинг ривожланиши ва ҳосилнинг етилишини текшириб чиқишлари лозим. Текшириш натижалари бўйича ҳар бир карта ва бригадада ғўза дефолиациясини бошлаш вақтини белгилаш ва унинг бажарилиши устидан кундалик қатъий контроль ўрнатиш даркор. Бу ишнинг кўргазмали бўлиши учун ҳар бир картада чигит экиш бошланган, сўнгги суғориш тугалланган ва дефолиация бошланган вақт кўрсатилган махсус тахтачалар ўрнатилсин;

— бу йилги шароитда ғўза дефолиациясини табақалаштирилган ҳолда ўтказиш ва дефолиантларни ўсимлик биологик жиҳатдан етилган майдонларда ишлатиш лозим. Ўсимликнинг 70—80 процентида камида 2—3 тадан, юқори ҳосилли участкаларда эса 3—4 тадан кўсак очилганда дефолиацияни бошлаш мумкин;

— ғўза дефолиациясини трактор аппаратлари билан ўтказишнинг илғор методини кенг жорий қилиш учун қўшимча тадбирларни белгилаш зарур. Областдаги илғор хўжаликларнинг кейинги йилларда тўплаган иш тажрибаси бу усулнинг афзалликларини кўрсатди. Ғўза дефолиацияси трактор аппаратлари билан ўтказилганда ғўза баргларининг тез тўкилишига эришилади, ишлов бериш ва дефолиантларни сарфлаш миқдори камаяди. Бу билан машина терими даврида пахта ифлосланишининг олди олинади. Натижада хўжаликлар қўшимча даромадга эга бўладилар.

Техникадан юксак унум билан фойдаланиш учун ОВХ-14 трактор пуркагичлари пахтазорга олиб кириладиган ва олиб чиқадиган жойлар барвақт тайёрланиши, ўқариқлар текисланиши, далалар бегона ўтлардан батамом тозаланиши зарур. Уруғликка ажратилган майдонларда дефолиация уруғлик пахта қўлда териб олингандан сўнг ўтказилиши лозим;

— агар ғўзанинг бўйи 90—95 сантиметрдан ошмаса ва ҳар гектарда 120 минг туп кўчат бўлса, ҳар гектар майдонга 2,5 килограмм миқдорида бутифос сарфланиши керак. Ғўза бўйи 95 сантиметрдан баланд ва ҳар гектар майдонда 120 минг тупдан кўп кўчат бўлса бутифосни сарф қилиш нормаси 3 килограммгача етказилади. Ғўзанинг бақувватлиги, бўйи ва кўчатларнинг қалинлигига қараб, бутифос самолётлар ёрдамида сепилганда ҳар гектар майдонга 100—150 литр миқдорида суюқлик, дефолиация ОВХ-14 трактор пуркагичлари билан ўтказилганда 300—400 литр суюқлик ишлатилиши лозим. Бутифос ўта заҳарли эканлиги учун ундан фойдаланишда санитария зонасига қатъий риоя қилиниши зарур. Чунончи, бу дефолиант аҳоли турар-жойлари ва чорвачилик фермаларидан камида 1 минг метр, балиқ хўжалиги ҳавзаларидан икки минг метр узоқликда бўлган пахтазорларда ишлатилиши мумкин. Бутифос билан дефолиация қилинган майдонларга олти кун мобайнида одам киритилмаслиги керак.

Пахта майдонларининг катта қисмидаги ғўзалар хлорат магний ёрдамида дефолиация қилинади. Хлорат магний сарфи ҳам ғўза бақувватлиги ва кўчат қалинлигига боғлиқдир. Гектарида 100 минг туп ўсимлик бўлган майдонларга гектарига 8—10, 100—120 минг туп ўсимлик бўлган майдонларга 10—12 ва 120 минг тупдан кўп ўсимлик бўлган майдонларга 12—14 килограммдан препарат сарфланади. Ғўза ғоят қалин бўлса суюқликни сарф қилишнинг оширилган нормаси қўлланилади: ҳар гектар майдонга самолётлар билан 150 литр, трактор аппаратлари билан 400—600 литргача суюқлик ишлатилади. Ўсимликнинг бўйи ва қалинлигига қараб ОВХ-14 пуркагичларида 4 ёки 5 номерли наконечниклар ўрнатилиши, агрегат эса иккинчи тезликда, насосдаги босим уч атмосферадан кам бўлмагани ҳолда ишлатилиши керак. Бу усулда қамров кенглигига эътибор бериш лозим. Қамров кенглиги қатор оралари 60 сантиметр бўлган майдонларда 12 эгатдан, қатор оралари 90 сантиметр бўлган майдонларда 8 эгатдан ортиқ бўлмаслиги лозим. Одатда дефолиация ўтказилгандан кейин тўртинчи куниёқ ўсимликнинг ташқи кўринишига қараб дефолиантларнинг таъсир кучини аниқлаш мумкин. Шунинг учун бу муддат ичида дефолиантлар яхши таъсир кўрсатмаган майдонларда дарҳол қўшимча ишлов беришга киришиш лозим. Қўшимча ишлов бериш асосан десикация усулида олиб борилиши керак;

— дефолиация бутифос билан ўтказилганда ишловнинг юқори самарасига эришиш учун бу иш ўртача суткалик ҳарорат 18—20 даража иссиқдан кам бўлмаганида ўтказилиши керак. Ҳарорат бундан паст бўлса, яхшиси хлорат магнийдан фойдаланиш лозим. Ҳосил етилиши кечикаётган майдонларда дефолиация ўтказиш муддати ўртача суткалик ҳарорат 18 даражадан паст бўлган вақтга тўғри келса, десикация ўтказиш зарур. Бунда ҳар гектар майдонга 25 килограмм ва ундан кўпроқ хлорат магний сарфланиши керак;

— дефолиацияни ўз вақтида ва сифатли ўтказиш тадбирларини амалга ошириш билан бир қаторда йиғим-теримга тайёргарлик ишлари комплексини ҳам кучайтириш зарур. Токи терим даврида давлатга пахта топшириш юқори суръатларда олиб борилиши, етиштирилган ҳосил ёғингарчиликлар бошланишига қадар тўла йиғиштириб олиниши, ҳар бир бригада, хўжалик ва районнинг беш йилликнинг тўртинчи йили учун қабул қилган социалистик мажбуриятларининг бажарилиши таъминлансин.

Область пахтакорлар совети область қишлоқ меҳнаткашлари ғўза дефолиациясини уюшқоқлик билан, қисқа муддатда юқори сифатли қилиб ўтказадилар, пахта териш техникасининг бетўхтов ва юксак унум билан ишлашини таъминлайдилар ҳамда 1979 йилда давлатга 430 минг тонна пахта сотиш ва етиштирилган ҳосилнинг камида 85 процентини машиналар ёрдамида териб олиш юзасидан қабул қилган социалистик мажбуриятларини шараф билан бажарадилар, деб ишонч билдиради.

Бу тавсиялар область пахтакорлар Советининг 1979 йил 26 августдаги кенгашида маъқулланган.

МАЪЛУМОТГА МАҲЛИЁ БЎЛМАНГ

ЙИҒИМ-ТЕРИМГА ШАЙМИСИЗ?

БУ йил республикамизнинг олтин қўлли пахтакорлари 5 миллион 700 минг тонналик «оқ олтин» хирмони уйишдек юксак маррани кўзлашган. Пойтахт областимиз заршунослари бу хирмонга 430 минг тонна билан ҳисса қўшишга бел боғлаганлар. Улар Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг «Республика колхозлари, совхозлари, пахта заводлари ва тайёрлов пунктларини 1979 йил пахта ҳосилини териш ва тайёрлашга ҳозирлаш тўғрисида»ги қарорига жавобан тайёргарлик ишларини тезлаштирмоқдалар.

Далаларда ҳосил мўл. Пайкал айланган киши бўлиқ ғўзалар ва улардаги шода-шода кўсакларни кўриб қувонади. Деҳқонлар ва мутахассисларнинг айтишича, бу йилги мажбуриятни шараф билан адо этишга етгулик ҳосил — кўрак етилди. Бироқ, чаноқнинг очилиши одатдагидан 15-20 кун кеч. Ҳа, бу йилги баҳор пахтакор деҳқонни тоза қийнади. Бироқ, яна деҳқон ғолиб чиқди. Бундан буёғига ҳам куздан эҳсон кутиб ўтирмай, пахта кеч етилаётганини ҳисобга олиб, терим кампаниясини ғоят қисқа муддатларда ўтказиш керак.

Бу биринчи галда техникага — унинг мавсумга шай қилинишига боғлиқ. Бироқ, афсуски, кўп жойларда бевосита шу иш билан шуғулланадиган ремонтчи мутахассислар, уларнинг бошлиқлари бу масалага етарлича эътибор бермаётирлар. Рейд давомида намунали ишлар билан бир қаторда кўнгилсизликлар ҳам аниқланди.

СТАРТ ОЛДИДАН

ОҚҚЎРҒОН районидаги Куйбишев номли колхоз машина-трактор парки дарвозасидан киришингиз билан «зангори кема»лар бир сафга тизилиб, стартга ҳозирланиб турганини кўрасиз. Таҳсинга лойиқ жойи шундаки, ҳар бир машинанинг олдида биттадан механизатор ёки слесарь ишлаяпти. Бу, машиналарнинг ремонти тугалланмаганлигини билдирмайди. Асосий ремонт ишлари тугаган, энди ҳар бир машина қайтадан кўздан кечирилиб, майда-чуйда камчиликлари ҳам созлаб қўйиляпти. Токи, теримга команда берилганида механик-ҳайдовчи калитни бурасину, машинадан ҳеч шубҳаланмай пайкалга кириб кетаверсин!..

— 21 та терим машинамиз бор, — дейди бош инженер Эргаш Ваққосов. — Андижондан капитал ремонтдан ҳозирча етиб келмаган иккита двигателни ҳисобга олмасак, барча агрегатлар тайёр қилиб қўйилди. Бу йил колхоз пахта ҳосилининг 85 проценти —2920 тоннаси машиналар билан йиғиб-териб олинади.

Райондаги «Ленинобод», «Ленинизм», «XXII партсъезд», Навоий номли колхозларда, С. Сегизбоев номли, 1-«Оққўрғон» совхозларида ҳам терим техникаси яхши созланиб, пухта тайёрлаб қўйилмоқда. Охунбобоев номли, Вотинцев номли колхозлар бу ишда оқсашяпти. Охунбобоев номли колхоздаги мавжуд 32 та пахта териш машинасидан атиги 18 таси ремонтдан чиқарилди.

— Мавсум эшик қоқяпти, лекин ҳали фондимиздаги эҳтиёт қисмларни тўла ололганимизча йўқ, — дейди «Госкомсельхозтехника» район бирлашмасининг бош инженери И. Гусейнов. — Масалан, техникани мавсумга юз фоиз тахт қилиш учун бизга яна 50-60 та аккумулятор, шунча реле ва генератор, резина баллонлар ва 70 та двигатель етишмайди. «Госкомсельхозтехника»нинг республика ва область бирлашмаларидан бу масалада ёрдам беришларини илтимос қиламиз.

БИР ЁН ЁРУҒ, БИР ЁН ҚОРОНҒИ

БЎКА областимизнинг йирик пахтакор райони. Бу йил район меҳнаткашлари 70 минг тонна «оқ олтин» етиштиришга азми қарор қилганлар. Район заршунослари ҳосилнинг 80 процентдан ортиғини машиналар билан йиғиштириб олишмоқчи. Бунинг учун хўжаликларда жами 412 та «зангори кема», 65 та кўрак терадиган, 116 та кўрак чувийдиган, 24 та тўкилган пахтани терадиган машиналар мавжуд.

Уларнинг мавсумга қандай тайёрланганини билиш учун хўжаликларга йўл олдик. Ҳамза номли колхоз машина-трактор парки катталиги, машиналарнинг тартибли жойланиши билан ажралиб туради. Пахта териш машиналари учун темир-бетон плита томли махсус жойлар қилинган, 36 та «зангори кема»нинг ҳаммаси ремонтдан чиқарилиб, тахт қилиб қўйилган. Колхоз коллективи бу йил давлатга 7 минг тонна пахта етказиб бериш мажбуриятини олган. Ҳосилнинг 6200 тоннаси — 90 проценти машиналар билан йиғиштириб олинади.

Етилган ҳосилни машиналарда териб олиш билан иш битмайди. Уни пахта пунктига олиб бориб топшириш зарур. Бу ишни эса прицеплар бажаради. Машина-трактор паркининг иккинчи қисми прицеплар учун ажратилган катта майдон экан. Бу майдоннинг ўзи ҳам, ундаги 70 дан ортиқ прицеп ҳам қаровсиз аҳволдалиги «мана мен» деб турибди. Прицеплар очиқ жойда бултур қўйилганича занг босиб ётибди: бўялмаган, ремонт қилинмаган. Кўпларининг ён кузовлари ёпилмайди, айримларининг пахта тўсгич симтўрлари йиртилган.

— Бу қанақаси бўлди? — сўраймиз бош инженер Иброҳим Бўрибоевдан.

— Прицепларнинг иши осон, — дейди у ҳам ҳали-бери уларни ремонт қилиш мўлжалда йўқлигини ошкор билдириб, — механизаторлар олиб чиқиб кетаётганида ўзлари бирпасда тўғрилаб олишади.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» РЕЙДИ

— Ҳосил далада кутиб турганида бош қашишга вақтингиз бўлмайди-ку, прицепларни ўша соатда «тўғрилаб» оласизми?

— Тўғри, — дейди у ноилож...

Колхоз машина-трактор паркидаги кўрак терадиган машиналарнинг айримларида ҳатто энг асосий ишчи органлар ҳам созланмаган, мойланмаган.

— Нега бундай, қаровсиз аҳволда?

— Энди ремонт қиламиз, — дейди бош инженер.

— Маълумотда кўрак терадиган машиналар юз процент ремонтдан чиқарилган деб бергансиз, бу кўзбўямачилик эмасми?

Иброҳим уялганидан қизариб ерга қаради...

МЕХАНИЗАТОР ҲАСРАТИ

БЎКА районидаги Ильич номли колхоз машина-трактор паркига кириб борганимизда иш қизғин эди. Бироқ, бу «қизғин иш»ни унчаям мақтаб бўлмайди. Тўғрироғи, бу ерда ишлаётган — терим агрегатларини ремонт қилаётган слесарь ва механизаторларга балли, лекин улар зиммасига шунча ишни юклаб, ишни «қизитиб» қўйган «Госкомсельхозтехника» район бирлашмасига эътирозимиз бор. Чунки...

Хўжаликлардаги терим агрегатларининг барчаси мавсум тугагач беистисно равишда бирлашмага топширилади. Улар машиналарнинг барча зарур ремонтини бажариб, соз машинани хўжаликларга қайтаришлари керак. Бир сўз билан айтганда — бирлашма хўжаликлар жонининг роҳати бўлиши лозим. Ҳозирча эса бундай бўлмаяпти. Бирлашма ҳар бир «зангори кема» ремонти учун хўжаликдан 1200 сўмдан ҳақ олишига қарамай, улар машина-трактор паркида қайта ремонт қилиняпти. Ильич номли колхоз машина-трактор паркида агрегатнинг «майда-чуйдалари»ни эмас, бутун «ичак-чавоғини» ағдариб бошқатдан ремонт қилишаётганини кўрдик.

Район қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармасининг бош инженери Н. Абдиев имзоси билан тайёрланган маълумотда Ильич номли колхозда 20 та терим агрегатининг ҳаммаси тайёр экани кўрсатилган. Ваҳоланки, колхоз машина-трактор паркида 16 та машина турибди, 4 таси ҳали бирлашма устахонасида. Парқдаги 16 та машинанинг 13 таси тайёр, 3 таси ремонтда эмиш. «Тайёр» машиналардан иккитасининг тагида куймалашаётган икки звено бошлиғи — Сайдулла Абдувалиев ва Иброҳим Аширматов билан суҳбатлашдик. Уларнинг ҳасратидан чанг чиқади:

— Машинамизни ўзимиз бошқатдан ремонт қилмасак бўлмайди. Ҳатто энг оддий узеллари мойланмаган ҳам. Мана, шпиндель тепасидаги подшипник синиб ётибди. Яхшиям очиб кўрганим, — дейди Абдувалиев. — Машинанинг қайиши йўқ, динамо йўқ, ҳатто оддий чироғи йўқ...

Ана сизга «теримга тайёр» машиналар. Маълумотдаги «100 процент»нинг чиройлилигини қарангу, унинг ортидаги аҳволнинг ҳунуклигини кўринг. Бунақа маълумот кимга, нима учун керак?..

Бир хўжаликда аҳвол шундай экан, маълумотда район бўйича мавжуд 412 та терим машинасининг 407 таси мавсумга тайёр деган рақамга ҳам одамнинг ҳеч ишонгиси келмайди...

МАВСУМГА ТАХТ

АЛИМКЕНТ пахта тозалаш заводининг Оққўрғон тайёрлов пунктида саранжом-саришталик, осойишталик ҳукмрон. Мавсумга тайёргарлик бўйича барча ишлар тугаган.

Пунктдаги мавжуд 32 та бунт майдони, 13 та ПЛ агрегати, 13 та транспортёр, 6 та вентилятор ва бошқа механизмлар созлаб қўйилди.

— Бу йили хўжаликдан 13 минг тонна «оқ олтин» қабул қиламиз, — дейди пункт мудири Эргаш Ниёзов, — шунингдек, 3 минг тонна уруғлик етказиб берамиз.

Мавсумга тайёргарлик ишларида механиклар М. Загдулин, С. Набиев, ишчилар А. Каримов, Ғ. Шоаҳмедова, Х. Шайдулина, П. Юсупов фидокорона меҳнат қилишди.

«Ташзаготхлопкопром» тресті бу пунктни 16 августда «аъло» баҳо билан қабул қилди.

Бўка пахта тозалаш заводининг коллективи ҳам янги мавсумга пухта тайёргарлик кўрди. Заводдаги 62 та «ТЛХ-18» транспортёрлари, 204 та бунт майдони, 29 та вентилятор, 11 та 25 тонналик тарози, 5 та қуритиш-тозалаш цехлари ремонтдан чиқарилди. Шунингдек, пахта сифатини яхшилаш учун бир нечта тайёрлов пунктида 2СБ-10 қуритиш барабанлари ўрнатилди, 35 мингта этак тайёрлаб қўйилди.

— Бир сўз билан айтганда, ҳамма нарса тахт, «оқ олтин»ни кутяпмиз, — дейди директор Ўткир Мамбетов, — буёғи ҳосил бўлиб беради, план ва мажбуриятлар ортиғи билан бажарилади.

Яхши ният — ёрти мол. Бироқ, фақат ният билан иш битмайди. Унга эришиш учун ҳар ким ўз вазифасини қойил қилиб бажариши керак. Худди мана шу заводдагидек. Токи, эрта-индин теримга старт берилганида ҳозир бажарилиши лозим бўлган тайёргарлик ишлари билан ўралашиб қолинмасин.

В. ЖАВҲАРОВ,
область қишлоқ хўжалик маҳсулотларини харид қилиш ва сифати бўйича давлат инспекцияси сифат бўлимининг бошлиғи.

Л. ГУБИНА,
«Ташзаготхлопкопром»нинг бўлим бошлиғи.

З. МУҲАМЕДОВ,
область қишлоқ хўжалик бошқармаси механизация бўлимининг инженери.

Ҳ. ОЛИМЖОНОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбири.

Тошкент область Ленин комсомоли мукофоти бўйича комиссия 1979 йилда Тошкент область Ленин комсомоли мукофотининг лауреати номини олиш учун конкурсга қуйидаги номзодлар киритилганини маълум қилади.

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ЛЕНИН КОМСОМОЛИ МУКОФОТИ БЎЙИЧА КОМИССИЯДАН

АДАБИЕТ СОҲАСИДА

ҚУШМОҚОВ Муҳаммадали, шоир, адабий танқидчи, — ҳозирги адабиётнинг халқ ижоди билан алоқасининг муҳим проблемалари ишлаб чиқилган, халқ шоирлари ижодий услубининг қирралари таҳлил қилинган «Чечанликда сўзга сувдайин оқиб» номли адабий-танқидий мақолалар ва эсселар китоби учун.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг ойлик ижтимоий-сиёсий, адабий-бадиий «Гулистон» журнали редакцияси тавсия этган.

ШАИХОВ Хожиакбар, ёзувчи — ҳозирги даврнинг ахлоқий проблемаларини илгари сурган, инсон гуманизмини шарафловчи «Ажиб юлдузлар», «Рене жумбоғи»», «Еттинчи операция» номли илмий-фантастик асарлари учун.

Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг «Ёш гвардия» нашриёти тавсия этган.

БАДИИИ ҲАВАСКОРЛИК САНЪАТИ СОҲАСИДА

Бутуниттифоқ бадиий ҳаваскорлик фестивалининг лауреати «Ритм» (Чирчиқ шаҳри) **вокал-чолғу ансамбли.**

— Музика-жамоатчилик ҳаётида актив қатнашгани, совет қўшиқларини пропаганда қилгани, Бутуниттифоқ зарбдор комсомол қурилишларидаги концертлари учун.

Ўзбекистон ЛКСМ Чирчиқ шаҳар комитети тавсия қилган.

Бўстонлиқ район музика мактабининг болалар хори.

— Болалар бадиий ҳаваскорлик ижодини ривожлантиришдаги актив иштироки, хор санъатини пропаганда қилиш бўйича самарали ишлари учун.

Ўзбекистон ЛКСМ Бўстонлиқ район комитети тавсия этган.

«Қизил тонг» тикув ишлаб чиқариш бирлашмаси маданият саройининг «Малиш, Топ-Топ» болалар рақс ансамбли.

— Болалар бадиий ҳаваскорлик ижодини ривожлантиришга ҳисса қўшганлиги, юксак ижрочилик маҳорати учун.

Ўзбекистон ЛКСМ Ленин район комитети ва Ўзбекистон композиторлар союзи тавсия этган.

ТЕАТР САНЪАТИ СОҲАСИДА

ГАВРИЛЮК Павел, А. М. Горький номли Тошкент Давлат рус Академик драма театрининг актёри — актив жамоатчилик фаолияти ва А. М. Горькийнинг «Тубанликда» спектаклида Алёшка, В. Шекспирнинг «Хатолар комедияси» спектаклида Дромио, В. Киннинг «Юрак ёнганда» спектаклида Безайс образларини яратгани учун.

А. М. Горький номли Тошкент Давлат рус Академик драма театри ва Ўзбекистон театр жамияти тавсия этган.

ШАМСУТДИНОВ Ҳамидулла, А. Навоий номли Ўзбек Давлат академик катта театри дирижёри — ёш авлодни тарбиялашга ҳисса қўшадиган А. Берлиннинг «Фарҳод жасорати» А. Мельниковнинг «Севги афсонаси», К. Вебернинг «Атиргул жамоли» спектаклларини саҳналаштиргани учун.

Ўзбекистон театр жамияти ва Ўзбекистон композиторлар Союзи тавсия қилган.

АНВАРОВ Султон, М. Қориёқубов номли Ўзбек Давлат филармонияси «Гўзал» ансамблининг бадиий раҳбари — трубали камер оркестри учун концерти, беш қисмли «Раҳмат боғча» сюитаси, «Олтин қўллар» қўшиқлар тўплами, ёшларга бағишланган туркум қўшиқлари учун.

М. Қориёқубов номли Ўзбек Давлат филармонияси ва Ўзбекистон композиторлар Союзи тавсия этган.

КОНЦЕРТ — ИЖРОЧИЛИК САНЪАТИ СОҲАСИДА

КАМОЛОВ Саидикром, Ўзбекистон ССР телевидение ва радиоэшиттириш Давлат комитети «Мақом» ансамблининг музикачиси — актив жамоатчилик фаолияти ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитети агитацион-бадиий бригадаси составида «Атоммаш» ва Ростов-Дондаги Бутуниттифоқ комсомол зарбдор қурилишларида Ўзбекистон музика санъатини пропаганда қилгани учун.

Ўзбекистон ССР телевидение ва радиоэшиттириш Давлат комитети ҳамда Ўзбекистон композиторлар Союзи тавсия этган.

ТАСВИРИЙ САНЪАТ, КИНЕМАТОГРАФИЯ ВА ФОТО САНЪАТИ СОҲАСИДА

СМОЛЯКОВА Лариса, республика Модалар уйининг моделчи рассоми — болалар кийимлари моделларини яратишдаги самарали меҳнати ва жамоат ишидаги актив иштироки учун.

Ўзбекистон ЛКСМ Ленин район комитети ва республика Модалар уйи тавсия этган.

АҲМАДХЎЖАЕВ Саидботир, «Ўзбекфильм» студиясининг режиссёр-оператори — «Азиз» номли бадиий фильми, «Ўз халқининг ўғлони», «Унинг номи билан» ҳужжатли ленталари учун.

Ўзбекистон ССР телевидение ва радиоэшиттириш Давлат комитети ҳамда Ўзбекистон кинематографчилар Союзи тавсия этган.

ШАГАЕВ Рустам — ЎзТАГ фотомухбири—халқаро Болалар йилига бағишланган «Болалар — бизнинг келажагимиз» номли туркум ишлари, жамоатчилик ҳаётида актив иштироки учун.

Ўзбекистон ЛКСМ Октябрь район комитети ва ЎзТАГ тавсия этган.

Комиссия Тошкент область Ленин комсомоли мукофотининг лауреати номзодига киритилган асарлар муҳокамасида иштирок этувчи ижодий ва жамоат ташкилотларига, шунингдек, барча граждавларга миннатдорчилик билдиради. Фикрлар ва таклифлар ёзилган хатларни қуйидаги адресга юборишингизни илтимос қиламиз: Тошкент—ГСП, Ўзбекистон кўчаси, 9, Ўзбекистон ЛКСМ область комитети, пропаганда ва маданий-оммавий ишлар бўлими.

Бекобод районидаги «КПСС XXV съезди» совхозининг Ҳ. Раҳмонов бошлиқ бригадаси маккажўхорикорлари ҳар гектар майдондан 100 центнердан «қаҳрабо дон» ҳосили олишга аҳд қилганлар. Суратда: бригадада маккажўхори ҳосилини йиғиштириб олиш.

М. Қорабеков фотоси.

ЧЎПОНЛАР ТОРТИҒИ

КАЛИНИН районидаги Охунбобоев номли совхоз чўпонлари қўйчиликни ривожлантиришда катта муваффақиятларга эришмоқдалар. Хўжаликда бу йил қўзи олиш плани анча ошириб адо этилди. Яқинда эса колхоз чўпонлари давлатга гўшт сотиш бўйича йиллик план муддатидан илгари ошириб бажарилганлиги ҳақида рапорт бердилар. Улар йил бошидан буён эл дастурхонига 555 тонна қўй гўшти тортиқ қилдилар. Бу йиллик планда белгилангандан 25 тонна кўпдир.

Чўпонлар қўйларни жадал семиртиришга муваффақ бўлмоқдалар. Шу туфайли давлатга гўшт учун топширилган ҳар бир қўйнинг ўртача тирик вазни пландаги 42 ўрнига 52 килограммни ташкил этди.

Совхоз коллективи давлатга жун сотиш планини ҳам муваффақиятли адо этишган. Улар қабул пунктларига пландаги 784 ўрнига 870 центнер жун етказиб бердилар.

Хўжалик чўпонлари чорва қишловига пухта ҳозирлик кўрмоқдалар. Отарларда қиш даври учун 12300 тонна планда белгиланганидан 3 баравар кўп миқдорда дағал хашак жамғариб қўйилди. Қўра ва бошқа биноларни ремонт қилиш ниҳоясига етяпти.

Совхоз чорвадорлари ўнинчи беш йиллик планини ҳам муддатидан илгари адо этиш учун қўйлар парваришини янада яхшиламоқдалар.

ДУНЁ ОВОЗИ

ЧЕТ ЭЛ ХАБАРЛАРИ

ДУНЁДАГИ ЭНГ ЯХШИ КИТОБЛАР

БЕРЛИН. Лейпцигда очилган ва «Дунёдаги энг яхши китоблар», деб аталган халқаро виставкада кўпгина давлатлар нашриётларининг китоб маҳсулотини кўриш мумкин. 40 дан ортиқ мамлакат, шунингдек ЮНЕСКО нашриётлари 1200 нусхадан ортиқ китоб кўрсатмоқда. Халқаро болалар йилига бағишланган «Ёш китобхонлар учун жаҳон адабиёти» кўргазмаси алоҳида бўлимни эгаллайди.

ЯКШАНБА КУНГИ ЧЕТ ЭЛ ВОҚЕАЛАРИ

«ЙЎҚОЛСИН ФАШИЗМ, ЙЎҚОЛСИН УРУШ»

ҒАРБИЙ БЕРЛИН. Бутун дунё демократларининг «Йўқолсин фашизм, йўқолсин уруш» деган даъватини қўллаб-қувватлаш учун шаҳарнинг турли сиёсий маслакдаги минглаб гражданлари «Нойе вельт» катта биносига тўпландилар. Бу ерда нацизм даврида таъқиб этилган ғарбий берлинликлар уюшмаси-антифашистлар иттифоқи ташкил этган митинг бўлди. Митинг халқаро тинчлик кунига бағишланди.

Бирлашма раиси Г. Шредер ўз нутқида халқлар ўртасида тинчлик, ҳамжиҳатлик учун, янги жаҳон урушининг олдини олиш учун зўр ғайрат билан курашишга чақирди.

Нотиқ СССР ва бошқа социалистик мамлакатларнинг қуролланиш пойгасини жиловлашга оид тинчлик ташаббусларини, уларнинг халқаро муносабатларда куч ишлатмаслик ҳақидаги таклифларини юксак баҳолади.

ПЕКИННИНГ БОСҚИНЧИЛИГИ

ВЬЕНТЬЯН. Неча йиллардирки Хитойдаги ҳокимият тепасида турган кишилар Лаосга нисбатан душманлик позициясини давом эттирмоқдалар ва унга қарши душманлик ҳаракатлари қилмоқдалар, деди Лаос Халқ Демократик партияси Марказий Комитетининг бош секретари, ЛХДР Бош Министри Кейсон Фомвихан.

У мексикалик журналист билан суҳбатда шуни қайд этдики, Пекин маъмурлари Лаосга жосуслар юбормоқдалар, мамлакатнинг ўзидаги ва чет эллардаги Лаос реакциясига ёрдам бермоқдалар, янги тузумга қарши ғаламислик ва қўпорувчилик ҳаракатларини уюштирмоқдалар, Лаос-Хитой чегарасига ўз қўшинларини тўпламоқдалар. Шундай қилиб улар чегара районида доимий кескинликни вужудга келтирмоқдалар ҳамда Лаос Халқ Демократик Республикасининг мустақиллиги ва суверенитетига хавф солмоқдалар.

(ТАСС, 3 сентябрь).

ҚИТЪАЛАРДАН ДАРАКЛАР

▲ УЛАН-БАТОР. Монголия бинокорлари ҳар йили сентябрь ойининг биринчи якшанбасида ўзларининг байрамини нишонлайдилар.

Қурилиш индустрияси халқ ҳокимияти йиллари мобайнида юксак даражада механизациялаштирилган тармоққа айланиб, мамлакат экономикасида муҳим ўринни эгалламоқда. Шу йил 800 дан кўпроқ халқ хўжалик объекти фойдаланишга топширилди.

Тармоқ олдида турган катта вазифаларни ҳал этишда Совет Иттифоқи ва бошқа қардош социалистик мамлакатларнинг вакиллари монгол бинокорларига ёрдам бермоқдалар.

▲ ВЕНА. Юқори Австриядаги Гид шаҳрида халқаро қишлоқ хўжалик ярмаркаси очилди. Унда 34 мамлакатнинг, шу жумладан СССР ва бошқа қардош социалистик давлатларнинг 1.700 дан кўпроқ фирмаси қатнашмоқда.

Ярмаркада қишлоқ хўжалик маҳсулотлари ва замонавий техника намуналари намойиш қилинмоқда.

▲ ДАКАР. Жанубий-Ғарбий Африка халқ ташкилоти (СВАПО)нинг раиси Тулиамени Каломох бу ерда ўтказилган матбуот конференциясида бундай деди: Жанубий Африка Республикасининг ирқчилари Намибия халқининг чинакам эркинлик ва мустақилликка эришиш йўлидаги иродаси ва қатъиятини букишга уриниб унга қарши шафқатсиз репрессияларни тўхтатмаяптилар.

Жанубий-Ғарбий Африка халқ ташкилоти, деб таъкидлади у, бутун дунё тараққийпарвар кучларига яна бир бор мурожаат этиб, Жанубий Африка босқинчиларига қарши, миллий озодлик учун курашаётган Намибия халқига ҳар томонлама ёрдам ва мададни кучайтиришга даъват этади.

▲ ТОКИО. «Парламентга ўтказиладиган сайловда компартия номзодларининг ғалабаси учун», «Реакциянинг кирдикорларига ва мамлакатни милитарлаштиришга йўл йўқ» — пойтахтдаги «Мэйдзи» паркида ана шундай шиорлар остида меҳнаткашлар, студентлар, тараққийпарвар сиёсий, хотин-қизлар ва касаба союз ташкилотлари вакилларининг оммавий митинги бўлиб ўтди. Митингда 40 мингдан зиёд киши иштирок этди. Япония Компартияси Марказий Комитети президиумининг раиси К. Миямото, Япония Компартияси Марказий Комитети секретариатининг раиси Т. Фува ҳамда мамлакат Компартиясининг бошқа раҳбарлари йиғилганлар ҳузурида сўзга чиқдилар.

(ТАСС, 3 сентябрь).

ЭРОНДАГИ АҲВОЛ

ТЕҲРОН. Ҳукумат қўшинлари ва «революция соқчилари» бўлинмалари танк ҳамда авиация мадади билан курд қўзғолончиларининг позициясига кенг жабҳа бўйлаб ҳужум бошладилар. Теҳрон радиосининг хабар қилишича, қўшинлар қўзғолончиларнинг қаттиқ қаршилигини енгиб ўтиб, Букан шаҳрини ишғол этдилар ва маҳаллий аҳолини қуролсизлантиришга киришдилар. Шаҳарда Курдистон демократик партиясининг аъзолари қамоққа олинди. Қўзғолончилик ҳаракатининг таянчи — Меҳободни курдларнинг отрядлари қўлдан бермай турибдилар. Шаҳарга қилинаётган ҳужумда 100 та танк қатнашмоқда.

Эрон ички ишлар министри Х. Саббахиён радио орқали гапириб, ўтган тунда курдларнинг қуролли отрядлари Секкез ва Бўстонда ҳукумат қўшинларининг позициясига ҳужум қилганликларини айтди. У ҳукумат номидан курдларни қуролни ташлаш тўғрисида сўнгги бор огоҳлантирди. Ҳукумат ҳар қандай ҳолатда ҳам Курдистон демократик партиясини тан олмайди ва унинг раҳбарлари билан музокара қилишга рози бўлмайди, деди Саббахиён.

ХАЛҚ СОҒЛИҒИ — ЮРТ БОЙЛИГИ

КОММУНИСТИК МЕҲНАТ ЗАРБДОРЛАРИНИНГ СЛЁТИ

КУНИ кеча пойтахтдаги Киров район медицина ходимларининг биринчи слёти бўлиб ўтди. Слётга коммунистик меҳнат зарбдорлари, мусобақа ғолиблари тўпланишган эди.

Меҳнатсевар шифокорлар иккинчи квартал якунлари бўйича социалистик мусобақада ғолиб чиқиб, шаҳар партия комитети, шаҳар ижроия комитети ва касаба союзлари область Совети ҳамда шаҳар комсомол комитетининг кўчма Қизил байроғини олишга муваффақ бўлишганди. Улар ўзларининг биринчи слётларига меҳнат муваффақиятлари, даволашдаги илғор усулларни ўртоқлашгани, тажриба алмашгани тўпланишди.

Район касаба союзлари комитетининг раиси, болаларни соғломлаштириш 4-санаторийсининг бош врачи Ҳакима Парпиева — меҳнатга коммунистик муносабатда бўлиш ҳаракати ҳақида доклад қилди. Докладчи соғлиқни сақлаш муассасаларида амалга оширилаётган ибратли тадбирлар, саломатлик посбонларининг фидокорона меҳнатлари ҳақида тўхталди.

Шунингдек, сўзга чиққан 21-поликлиниканинг участка врачи К. Нодирова, 26-поликлиниканинг бош врачи Ғ. Рашидов, 4-болалар касалхонасининг бош врачи Ҳ. Маликов, 5-туғруқхона акушеркаси Н. Олина, 17-шаҳар касалхонаси партия ташкилоти секретарининг ўринбосари М. Масунова ўртоқлар ўз тажрибалари, медицинада кейинги пайтларда қўлланилаётган фан ютуқлари ҳақида ўртоқлашдилар.

Слётда мусобақа илғорлари фахрий ёрлиқлар билан мукофотландилар.

ТОШКЕНТ РАЙОНИДА

ТАЖРИБА ЎТКАЗИЛМОҚДА

Р. Р. ШРЕДЕР номли илмий ишлаб чиқариш бирлашмасида дарахт кўчатларини ва токларни томчилатиб суғориш усули синовдан ўтказила бошланди. Бунда кўчат ёки ток остига трубалар кўмилиб, улар орқали юқори босимда сув юборилади. Ток ва мева дарахтларини бундай усулда суғориш, айниқса, тоғ ва тоғ олди зоналарида яхши самара беради. Негаки, бу ерларда ариқ билан сув чиқариб, кўчатларни суғориш қийин. Янги усул синовдан ўтказилгандан сўнг колхоз ва совхозларда тавсия этилади.

ҲАММА ЯХШИ НАРСА БОЛАЛАРГА

САВДО ходимлари халқаро болалар йилида кичкинтойларимиз учун алоҳида ғамхўрлик қилишмоқда. Болаларга хилма-хил моллар ўз вақтида етказиб беришяпти. Магазинларда ҳар ойда 55—60 минг сўмлик болалар учун кийим-кечак сотилмоқда, 20 минг сўмлик маданий моллар кичкик харидорларга тортиқ этилмоқда. Қишлоқ магазинларида ташкил этилган мактаб бозорлари, ўқувчиларга намунали хизмат кўрсатмоқда.

МЕҲНАТКАШЛАР МЕҲМОНИ

ЯҚИНДА Ватанимиз пойтахти — Москвада таълим олаётган ГДРлик студентлар район меҳнаткашлари ҳузурида меҳмон бўлишди. Хорижий студентларнинг сиёсий агитация қўшиқ бригадаси райондаги Охунбобоев номли, Ильич номли колхозларда, Р. Р. Шредер номли илмий ишлаб чиқариш бирлашмасида бўлиб, катта программада концерт қўйиб беришди. Хорижий ҳаваскорларнинг шўх қўшиқ ва рақслари дала меҳнаткашларида яхши таассурот қолдирди.

СПОРТГА ЭЪТИБОР

КЕЙИНГИ йилларда районда физкультура ва спортни ривожлантиришга алоҳида эътибор берилмоқда. Ҳозир районда 4 минг ўринли стадион, 35 та баскетбол, 23 та волейбол, 34 та қўл тўпи учун майдончалар, 15 та спорт зали ва бошқа иншоотлар ишлаб турибди. Районда 3 та СССР спорт мастери, 10 та мастерликка номзод, 3,5 мингга яқин оммавий разрядли спортчилар, 7294 нафар ГТО нишондорлари бор. Шунингдек, район хўжаликларида футбол, классик кураш, велоспорт каби 17 та спорт секцияси ишлаб турибди. Уларда М. Жуманов, А. Букин, В. Столяров каби катта тажрибага эга бўлган тренерлар қишлоқ спортчиларига билим беришмоқда.

ҲАВАСКОРЛАР ДАЛАДА

РАЙОН маданият уйидаги ҳаваскорлар тез-тез колхоз-совхозларнинг дала шийпонларида, чорвачилик фермаларида бўлишиб концертлар беришмоқда.

— Шу кунгача, — дейди район маданият уйининг ҳаваскорлар группасининг бошлиғи С. Солихова, — ҳаваскор хонанда ва созандаларимиз қишлоқ меҳнаткашлари учун 860 марта турли программада концертлар беришди. Биз бундан кейин ҳам колхоз ва совхозларнинг ноз-неъмат бунёдкорларини ўз санъатимиз билан хушнуд этаверамиз.

Н. ҚОДИРОВ.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ХАЛҚ АРТИСТЛАРИ ЗАМИРА ҲИДОЯТОВА ВА ТОШХОН СУЛТОНОВА 70 ЁШДА

САНЪАТ СОҲИБАЛАРИ

...Саҳнада Солиҳбой хонадонининг тўла ҳуқуқли бекаси — келинлари, ҳатто қамчисидан қон томган ўғлининг ҳам ўзига муте бўлиб туришига кўникиб қолган шафқатсиз Ҳожи она кўринади. У атрофидагиларга буйруқ оҳангида совуқ муомала билан уй юмушлари, икир-чикирлар ҳақида ҳар хил кўрсатмалар беради. Йиғон, дўриллаган овозда Жамилани койийди. Аммо зум ўтмай бойнинг салгина ўз раъйига қарши чиққанини кўриб, дарҳол узоқдаги ўғлини эслаб йиғлашга тушади...

Ҳамза Ҳакимзода Ниёзийнинг «Бой ила хизматчи» асаридаги ана шу эпизодларни кузатар экан, ҳар бир томошабин кўз олдида беихтиёр инқилобдан олдинги бой оналарининг чиркин ички дунёси, қашшоқ маънавий қиёфаси намоён бўла боради. Ўтмиш хожионаларининг хасис ва мунофиқлигини ғоят усталик билан кўрсатиб берган актриса маҳоратига беихтиёр тасанно ўқийди. Ушбу ролни Ўзбекистон ССР халқ артисти, Ленин орденли Ҳамза театрининг таниқли санъаткори Замира Ҳидоятова ўйнаган.

Замира Ҳидоятова санъатимиз ветеранларидан. Унинг санъатга муҳаббати илк бор 1924 йилда Тошкентдаги маориф институтида ўқиб юрган пайтларида намоён бўлган эди. У бу ерда бадиий ҳаваскорлик тўгарагининг фаол қатнашчиси сифатида кичик интермедия ва спектаклларда асосий ролларни ижро этар, жамоатчилиги билан ҳам танилган эди. Ёш талабанинг истеъдоди уни Москва театр студиясига йўллашларига сабаб бўлди.

Москва «дорилфунуни»нинг таъсири ёш актрисага дастлабки ўн йилдаёқ хилма-хил масъулиятли образлар яратиш имконини берди. Н. В. Гоголнинг «Ревизор» комедиясида Анна Андреевна, Мольернинг «Қизғанчиқ» пьесасида Фрозина, К. Голдонининг «Икки бойга бир малай» комедиясида Смеральдина, Д. Фурманов ва С. Поливановнинг «Исён»идаги Валя образлари Замира Ҳидоятова талқинида ўзбек томошабинларига ҳавола этилди. Бундан ташқари ўзбек ёзувчиларининг хотин-қизлар озодлиги темасидаги асарларида ҳам бир қатор эсда қоларли ролларни ижро этди. Комил Яшиннинг «Икки коммунист»ида Кумушбиби, «Ёндирамиз» пьесасида Ўлмас, «Номус ва муҳаббат»да Холбуви, З. Фатхуллиннинг «Ниқоб йиртилди» асаридаги Ортиқова образларида янги ҳаёт учун курашувчи, қаҳрамон хотин-қизларимизнинг ички дунёси ва орзу-умидларини акс эттирди.

«Номус ва муҳаббат»даги Холбуви софдил ва ўз қарашларини ҳимоя қила олувчи аёл. Келини Онахонни ҳаққонийлиги, меҳнатсеварлиги туфайли яхши кўради, унинг дунёқарашлари, ширин истаклари билан ошна. Шу туфайли ҳам ўғли Ғуломнинг нотўғри хатти-ҳаракатларини тўғридан-тўғри қоралайди. Онахоннинг эришган мавқеи, обрўсидан номус қилиш эмас, аксинча фахрланиш лозимлигини уқтиради. Замира Ҳидоятова бу асарда ўз фарзандларининг ҳар бир қадамини синчковлик билан кузатиб борувчи, беҳуда изтиробларига ётиги билан барҳам берувчи зийрак Она образини яратишга эришган.

Актрисанинг образлар галереясида йиллар ўтиши билан янги-янги роллар пайдо бўла борди. Уларнинг ҳар бирига санъаткор ўз маҳоратини ва қалб қўрини сарф этди.

Улуғ Ватан уруши бутун совет халқи, жумладан санъаткорларимиз учун ҳам улкан синов бўлди. Улар ўз истеъдодларини халқимизнинг ғалабага бўлган ишончини мустаҳкамлашга, жангчиларимиз руҳини кўтаришга сарф этдилар. Замира Ҳидоятова бу йилларда Уйғуннинг «Она» пьесасида, К. Яшин ва А. Умарийнинг «Ҳамза» драмасида Она образларини санъатимизга тақдим қилди. Н. Ҳикматнинг «Туркия ҳақида ҳикоя» асарида эса кекса турк деҳқон аёли сиймосини гавдалантирди. Артист кейинги йилларда ҳам кўплаб образлар яратиб ўзбек театри томошабинларига тортиқ этди.

Образларнинг ҳаётийлиги тўғрисида гап кетганида уларнинг томошабин хотирасида қанчалик узоқ сақланиб қолиниши белгиловчи хусусиятларидан биридир. Бу эса ўз навбатида актёрнинг ролларни эринмай, ҳаётий, аниқ деталлар билан безаши, ўзини ўша муҳит, жамият кишиси сифатида ҳис қилишига ҳам боғлиқ. Шу ўринда театрнинг яна бир саҳна заҳматкаши Тошхон Султонованинг ижодий йўли характерлидир.

«Бой ила хизматчи» асарида исёнкор Ғофур, мунофиқ Солиҳбой, зулмкор Ҳожиона сингари марказий образлар қаторида севимли қизи Жамиланинг бошига тушган кулфатдан изтироб чекаётган, юзлари заъфарон, маъюс боқувчи Раҳима хола ҳам бор. Қизи ва куёвининг золимлар қўлида ҳўрланишига чидай олмай, ноиложликдан бағри куйгани ҳар бир хатти-ҳаракатидан, мунгли товушидан сезиладиган бу муштипар она ролини Ўзбекистон ССР халқ артисти Тошхон Султонова ижро этган.

Ўзбек томошабинлари Тошхон Султонованн «Туркия ҳақида ҳикоя» спектаклидаги тинчлик учун курашувчи турк аёли Фотима, «Парвона» (Уйғун асари)даги тадбиркор Адолат, «Шоҳи сўзана» (А. Қаҳҳор)даги Ҳамробиби «Оғриқ тишлар»даги Роҳила хола образлари орқали ҳам яхши билишади. «Аяжонларим»даги Бўстон хола эса актрисанинг энг севимли ролларидан биридир.

Тошхон Султонова санъатнинг илк сеҳрини хотин-қизлар педагогика техникумида ўқиб юрган кезларида ҳис этди. Драма тўгарагида саҳналаштирилган хотин-қизлар озодлиги темасидаги асарларда ролларни ижро этиб танилгач, 1925 йилда бир группа талантли ёшлар қатори Москва театр студиясига ўқишга юборилди. Уни муваффақиятли тугатгач, республикамизнинг отахон театрига йўлланма беришди.

Ўтган йиллар давомида Тошхон Султонова юздан зиёд тўлақонли образлар яратди. Айниқса, «Отелло»даги Эмилия, «Юлиус Фучик»даги Лиля каби ажнабий аёллар ролларин унга шуҳрат келтирди. Бундан ташқари кинода ҳамкорлик қилиб «Ўзбекфильм»нинг бадиий фильмларидан бири

«Маҳаллада дув-дув гап»да суратга тушди.

Ҳаёт ҳақиқатини кишилар онгига етказишда актёрнинг роли беқиёс катта. Томошабин саҳнада образларнинг хатти-ҳаракати, конфликти орқали ўзини қийнаган кўпгина саволларга жавоб топади, муҳим хулосалар чиқаради. Т. Султонованинг Раҳима хола образидаги кўнгилчан, иродасиз аёлнинг бебахтлиги орқали кишилар ўз бахти учун курашга чорланса, Роҳила хола фожиаси ўз фарзандлари тақдирига бефарқ қарамаслик, уларни тўғри тушуниш кераклигини кўрсатади. Рузвон образи эса фақат ўз тинчини ўйловчи мешчанларнинг ноқулай аҳволга тушиб қолиши ҳақида огоҳлантиради. Ана шу каби қатор типик образлар Тошхон Султонова сингари тажрибали санъаткорлар ижросида ҳаётий ва жонли ифодалангаклиги туфайли театрда саҳналаштирилган асарлар томошабинларнинг қалбига бориб етмоқда.

Шонли театримизнинг дастлабки авлодига мансуб ҳар иккала санъаткор 70 ёшга тўлди. Партия ва ҳукуматимиз уларнинг совет театри санъатини юксалтиришдаги кўп йиллик хизматларини муносиб тақдирлаганлар. Бир неча орден ва медаллар билан мукофотланган бахтли тақдир соҳибалари ўзларидаги бой тажрибаларини ёшларга тинмай ўргатиб бормоқдалар. Уларнинг мураббийлик фаолиятида муваффақият, сиҳат-саломатлик тилаймиз.

А. БОБОБЕКОВ.

ЖАЖЖИ САНЪАТ БАЙРАМИ

СЕРҚУЁШ диёримиз пойтахтида 25 октябрдан 31 октябргача ўтказиладиган Осиё мамлакатлари қўғирчоқ театрлари халқаро фестивали — бу жажжи санъатнинг катта байрами бўлади. Ҳозир бу анжуманга қизғин ҳозирлик кўрилмоқда.

Фестиваль спектакллари Ҳамза номидаги Ўзбек давлат академик драма театри саҳнасида, «Баҳор» концерт залида ҳамда бу анжуман арафасида фойдаланишга топширилиши мўлжалланган Ўзбекистон қўғирчоқ театрининг янги биносида кўрсатилади.

Жажжи санъат байрамида Осиё мамлакатлари қўғирчоқ театрлари билан бирга мамлакатимиздан Ўзбекистон, Қирғизистон, Қозоғистон, Озарбайжон, Грузия, Арманистон, Бошқирдистон ижодий коллективлари ҳам иштирок этишади. Улар таъсис этилган мукофотлардан ташқари Тошкент шаҳридаги 20 ташкилотнинг совринлари билан ҳам тақдирланадилар.

БИЗНИНГ АХБОРОТ

ХИЗМАТ МАДАНИЯТИ ЯХШИЛАНМОҚДА

ОБЛАСТИМИЗ район ва шаҳарларининг меҳнаткашлари қатори маданий-оқартув муассасалари ходимлари ҳам ўзаро мусобақалашганлар. Бу мусобақа шартлари қандай бажарилаётганлигини ўзаро текшириш учун яқинда Бекобод шаҳри маданий-оқартув муассасалари вакиллари Чирчиққа ташриф буюрдилар. Улар мусобақадош шаҳар маданият уйлари, клублари ва кутубхоналарида меҳнаткашларга кўрсатилаётган хизмат билан танишдилар, тажриба алмашдилар.

Барча мусобақадош районлар ва шаҳарлар маданий-оқартув ходимлари ҳам ўзаро текширишлар ўтказдилар. Уларнинг якунлари область маданият бошқармасида муҳокама этилиб, меҳнаткашларга маданий хизмат кўрсатишни янада яхшилаш тадбирлари белгиланди.

САЛОМ, МАКТАБ!

ҒАЛАБА районн марказидаги Ленин номли мактабда 1 сентябрда илк бор қўнғироқ жаранглади. «Ташоблколхозстрой» трестига қарашли 71-колхозлараро механизациялашган кўчма колонна бинокорлари янги ўқув йили арафасида 624 ўринли мактабни фойдаланишга топширдилар. Илм даргоҳидаги синфхоналар кенг ва ёруғ, барча фанлар бўйича кабинет ва лабораториялар мавжуд, катта спорт зали қурилган.

Колонна бинокорлари Халқаро болалар йилида мактабгача тарбия муассасалари қурилишига ҳам катта эътибор бераётирлар. Улар яқинда райондаги Димитров номли ва «Заря коммунизма» колхозларида янги болалар боғчалари қуришди.

М. ЗАРИПОВ.

КИНОЧИЛАР ҒАЛАБАСИ

ТОШКЕНТ районн кинофикацияси ходимлари аҳолига хизмат кўрсатишни янада яхшилаш борасида ибратли ишларни амалга ошириб, катта ютуқларни қўлга киритмоқдалар. Киночилар йил бошидан буён 1 миллион 780 мингдан зиёд томошабинга хизмат кўрсатдилар ва тўрт йиллик планни муддатидан беш ой илгари ортиғи билан адо этдилар. Ўтган вақт мобайнида аҳолига 212 минг сўмлик кино хизмати кўрсатилди.

Планнинг муддатидан илгари бажарилишида Х. Хусаков, Қ. Алиматов, Х. Худойберганов, Н. Спасибухова, Т. Худойбердиев каби киномеханикларнинг салмоқли ҳиссалари бор.

Кинофикация ходимлари ўз имкониятларини ҳисоблаб чиқиб, йил охиригача 160 минг томошабинга яна 17 минг сўмлик кино хизмати кўрсатишга аҳд қилдилар.

Т. ИСЛОМБОЕВА.
Ҳ. МАҲКАМОВ.

1979 ЙИЛ — ХАЛҚАРО БОЛАЛАР ЙИЛИ

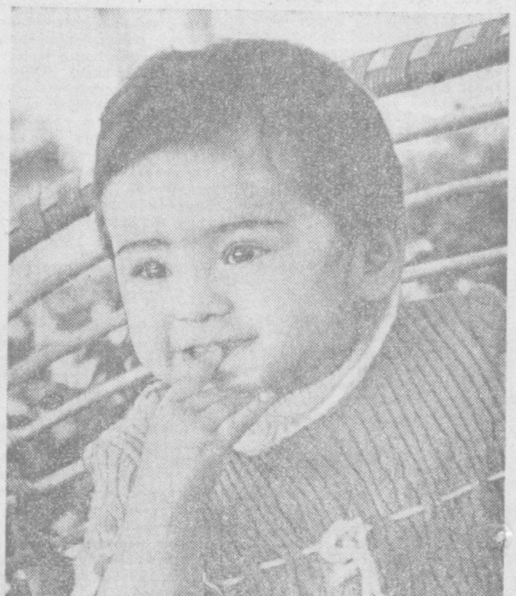

Мультфильм қаршисида.

А. Абалян фотоэтюди.

МАКТАБ ҲАНДАЛАРИ

ЗООЛОГИЯ ДАРСИДА

ЎҚИТУВЧИ:— Йўлдош, сен тулки ҳақида гапириб бер.

ЎҚУВЧИ:— Тулки, бу... товуқларнинг биринчи душмани.

ТАРИХ ДАРСИДА

ЎҚИТУВЧИ:— Саркарда Суворов биринчи ғалабага қаерда эришган эди?

ЎҚУВЧИ:— Тарих китобининг бир юз қирқ бешинчи бетида...

ГЕОМЕТРИЯ ДАРСИДА

ЎҚИТУВЧИ:— Айлана деб нимага айтамиз?

ЎҚУВЧИ:— Бурчаклари йўқ квадрат айлана дейилади.

БИРИНЧИ ДАРСДА

ЎҚИТУВЧИ: Яна кечга қолдингми, уйингизда қўнғироқли соат йўқми?

ЎҚУВЧИ:— Бор, аммо у нуқул мен ухлаб ётганда жиринглайди.

Тўпловчи: Собит ҒАФУРОВ.

МАРОҚЛИ КОНЦЕРТ

Бўка районн йилдан йилга гўзаллашиб бормоқда. Янги маданий-маиший муассасалар, турар-жой бинолари, мактаб, болалар боғчалари бунёд этилмоқда. Район меҳнаткашлари ишдан сўнг маданий дам олишга ҳам жиддий эътибор бермоқдалар.

Яқинда бу ерга М. Қориёқубов номидаги ўзбек филармониясининг бир гуруҳ санъаткорлари меҳмон бўлиб келдилар. Улар меҳнаткашларга турли халқларнинг қўшиқ ва рақсларидан дасталанган мароқли концерт программасини намойиш этдилар. Айниқса, санъаткорлардан Қ. Отажонов, Н. Сатторова, К. Узоқова, Ҳ. Акбарова ижро этган қўшиқ ва рақслар «Мингчинор» боғида тўпланганларда катта қизиқиш уйғотди. Шундан сўнг Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар Ортиқ Отажонов ва Олмахон Ҳайитоваларнинг чиқишлари томошабинларнинг олқишига сазовор бўлди.

Ш. ЧИНПУЛАТОВА.

КИШИГА ҲУСН

СТОМАТОЛОГИК КАСАЛЛИКЛАРНИНГ ОЛДИНИ ОЛИШДА ГИГИЕНАНИНГ РОЛИ

ВРАЧ МАСЛАҲАТИ

Бемор врач қабулига ўзини беҳол ҳис этаётгани, тиш ва милклари оғриётганидан шикоят билан келди. Унинг ҳасталикдан анча азият чекканлиги кўриниб турарди.

Беморнинг тишлари аввалига тозаланди. Яллиғланишни қайтариш учун дори-дармон қилинди. Бемор аҳволи анча яхшиланганда олдириб ташланган тиши ўрнига протез қўйдирилди. Натижада, касалликка сабабчи бўлган тиш яна чайнаш жараёнида иштирок этиб, ўз вазифасини бажара бошлади. Беморга тегишли маслаҳатлар берилди.

Мана шу биргина мисол ОҒИЗ ГИГИЕНАСИГА риоя қилмаган кишида содир бўлган ҳасталик қанчалик кўнгилсиз оқибатларга олиб келганлигини кўрсатади.

Оғиз гигиенаси фақат оғиз бўшлиғи аъзоларигагина тегишли бўлмай, бутун организмга алоқадор. Юз-жағ системасининг ҳасталиги бошқа органларнинг бир меъёрда ишлашига путур етказиши мумкин. Оғиз микроблари кўпайиб кетиши сурункали яллиғланиши бўлган касалликларнинг активлашишига олиб келади. Оғиз бўшлиғи тозалигига аҳамият бериб, кузатиб турилмаса тиш ва тиш атрофи тўқималари яллиғланади, овқат ҳазм қилиш системасининг бошқа қисмларига тарқалади.

Организм бир бутун нарса. Шу боисдан ҳам оғиздаги бирон бир касаллик кишининг умумий аҳволига салбий таъсир этиши мумкин. Бинобарин оғизда бирон бир яллиғланиш сезилса, уни дарҳол даволаш, врачга мурожаат этиш лозим.

Овқат қолдиқлари ва уларнинг парчаланишидан ҳосил бўлган моддалардан ташкил топган чирк тиш ва милкларни қоплаб туради. Чиркда беҳисоб микроблар бор. Унинг 1 миллиграммида 800 миллион микроб борлиги аниқланган.

Маълумки аҳолининг 90 проценти оғиз гигиенасига риоя қилиш лозимлигини билади. Лекин уларнинг ҳаммаси ҳам оғиз бўшлиғига лозим даражада аҳамият бериб келади, деб айтиш қийин. Биз қуйида оғиз бўшлиғи касалликлари билан боғланган қолларда гигиенанинг ролини алоҳида-алоҳида кўриб чиқамиз:

ОВҚАТЛАНИШ ГИГИЕНАСИ. У тўғри овқатланишни назарда тутади. Танаввул қилиш тиш-жағ системасига зарар келтирмаслиги керак. Масалан оғизда данак, ёнғоқ каби қаттиқ нарсалар чақилганда тишлар дарз кетиши ёки синиши мумкин. Прессланган қанд кўп истеъмол қилинса, кариес касаллигининг ривожланиши учун қулай шароит вужудга келади. Ўринсиз овқатланиш ҳазм системасини толиқтиради.

Тишларнинг ҳазм системасида ўз вазифаси бор. Уларнинг бир группаси озуқани тишлаб узиб олишга, бошқалари эса чайнашга хизмат қилади. Тишларнинг ана шу вазифасини қандай ўташи муҳимдир. Тиш-жағ системаси ўз вазифасини бир меъёрда етарли даражада бажарса, касалликка чалинмай хизмат қилиши мумкин. Аксинча тишлаб узиш ва чайнаш жараёни етарли бўлмаса тишларнинг ўзи лозим даражада озиқлана олмай қолади. Бу тиш ва тиш атрофи тўқималарининг у ё бу касаллиги ривожланишига туртки бўлади. Шунинг учун тўғри овқатланиш гигиенаси, тиш-жағ системасини чиниқтириш, оғиз бўшлиғини соғломлаштириш, касалликни олдини олиш чораларидан бири ҳисобланади.

ҲАВО ГИГИЕНАСИ. Очиқ ҳавода ишловчиларни соғлом бўлади деб бежиз айтишмайди. Одамнинг барча аъзолари нормал ишлаб, бақувват бўлса шундагина оғиз бўшлиғи аъзолари талаб даражасида бўлиши мумкин. Кўп учрайдиган кариес касаллигини фақат тишга тегишли деб ҳисоблаш нотўғри. У умумий организм ҳасталиги ҳисобланади.

Қуёшнинг ультра бинафша нурларидан баҳраманд бўлиш ўсиб келаётган организм учун зарур бўлган фосфор-калий алмашинувини яхшилаб, кишига ижобий таъсир этади. Натижада кариеснинг олди олинади. Ёзги каникул дамларида пионер лагерларида бўлган ўғил ва қизлар ана шундай зарурий фосфор-калий алмашинувидан баҳраманд бўладилар. Ёзнинг жазирама иссиғида сув ванналари чинакам дам олишга ёрдам беради. Меҳнатни очиқ ҳаводаги хордиқ билан алмаштириб, бориш ва бунда сувдан баҳраманд бўлиш асаб, юрак-томир, ошқозон-ичак ва бошқа системаларга ижобий таъсир этади.

Ёмғирдан кейинги мусаффо ҳаво, шаршара, фонтан атрофларидаги оқимли ҳаво кишига ҳузур бахш этади. Шу сабабли саноатда уй озонаторлари, ионизаторлар ишлаб чиқилган бўлиб, ҳозир улардан фойдаланилмоқда. Бундан кўринадики гигиена масалалари кенг маънодаги комплекс тадбирларни ўз ичига олади.

ШАХСИЙ ГИГИЕНА. Овқатлангандан кейин оғизни тоза сув билан чайқаш, эрталаб ва кечқурун тишларни чутка ёрдамида паста билан ювиш оддий, лекин ҳаммага маълум бўлган гигиена қоидасидир.

Тиш пасталарининг ўзи гигиена — косметик бўлиб улардан чунончи «Апельсиновая», «Бороглицериновая», «Детская», «Артек», «Мойдодир», «Мятная», «Красная шапочка», «Харковская», «Ягодная»лар тиш-жағ системаси соғлом бўлган тақдирда ишлатилади.

Даволовчи профилактика пасталари «Бороглицериновая», «Лесная», «Ромашка»лар милкнинг сурункали яллиғланишида, тишларни чирк қоплаганда, қон оқишга мойиллик бўлганда, «Жемчуг» эса кариес касаллигининг олдини олиш учун ишлатилади. «Поморин»дан узоқ фойдаланиш тишларнинг иссиқ-совуққа сезгирлигини ошириб юбориши, милк қонайдиган бўлиб қолишига олиб келиши мумкин. Шунинг учун пасталардан тўғри фойдаланиш хусусида врач кўрсатмаси зарур. Тегишли маълумотларни врач-стоматологдан олиш мумкин.

Оғизга салқинлик бахш этиб, уни нохуш ҳидлардан халос қиладиган тиш элексирлари ҳам бор. «Мятний», «Лимонний», «Идеал», «Свежий», «Здоровье», «Специальний» элексирлари шулар жумласидандир.

МЕҲНАТ ГИГИЕНАСИ. Иш жойи саранжом-саришта бўлса, кишининг баҳри-дили очилади. Турли саноат корхоналарида меҳнат характери турличадир. Улар қандай бўлмасин иш жойини санитария-гигиена талабларига жавоб берадиган қилиб ташкил этиши керак. Бундан ташқари кислота, ишқор ва умуман химикатлар билан ишланадиган жойларда бирон бир жиҳатдан саломатлик учун зарарли бўлган, масалан иссиқ цехларда, химия воситаларидан фойдаланиш, техника хавфсизлиги қоидаларига риоя қилиш фақат стоматологик касалликларнинг олдини олиш учунгина эмас, умуман саломатлик учун зарур ҳисобланади.

Кишиларнинг касалликка чалинмай бардам юришларида, меҳнатда, турмушда ҳаёт лаззатларидан баҳраманд бўлишларида ва стоматологик ҳасталикнинг олдини олишда гигиенанинг роли каттадир. Шунинг учун унга доимо амал қилиш лозим.

Х. АМИНОВА,
Акмал Икромов районидаги 3-стоматология поликлиникасининг бош врачи.

Спорт

ДУРАНГЛАР ЧЕГАРАСИ КЕНГАЙМОҚДА

Мамлакат футбол чемпионатининг 23-турида яна тўртта дуранг натижа қайд этилди. «Пахтакор» — «Нефтчи», «Динамо» (Минск) — ЦСКА, «Динамо» (Москва) — «Динамо» (Киев) учрашувларида ҳисоб очилмади. «Заря» билан «Локомотив» ўйинида эса 2:2 ҳисоби қайд этилди. Пойтахт футболчилари учун бу дуранг мағлубият билан тенг бўлди. Негаки улар тўққизинчи ўйинни дуранг қилишди. Шундай қилиб бугунги кунгача Тбилиси динамочилари, «Арарат», «Черноморец», «Локомотив» ва Ростов армиячилари дуранглар лимитини тугатишди. «Шахтёр», «Торпедо», «Заря» ва «Нефтчи» командалари эса яна биттадан ўйинни дуранг қилиш ҳуқуқига эгалар.

23-турда энг йирик ҳисоб Куйбишевда қайд этилди. Пойтахт спартакчилари «Крылья Советов» меҳмони бўлиб 5 та жавобсиз тўп киритдилар. Шу турнир қолган учрашувларида қуйидаги натижалар қайд этилди. «Динамо» (Тбилиси)— «Черноморец» — 3:1, «Зенит» — «Торпедо» (Москва) — 1:1, «Қайрат» — «Шахтёр» — 1:2, «Арарат» — СКА (Ростов) — 2:0.

Бу турда жами 20 тўп киритилди. Буларнинг тўққизтасини майдон эгалари киритган бўлса, 11 тасини меҳмонлар ўз ҳисобига ёзишди. Умуман бу турда кучлар тенг келди деса бўлади. Икки учрашувда мезбонлар, икки ўйинда меҳмонлар устунлик қилдилар. Тўрт учрашув дуранг бўлиб тугади.

«Пахтакор» «Нефтчи билан бўлган учрашувни натижасиз тугатди. Футбол мухлислари командамиз сафида яна икки ўйинчини кўришди. Булар пойтахтнинг «Спартак» командасидан ўтган Владимир Башкиров ва Минскнинг «Динамо» коллективидан келган ҳужумчи Петр Василевскийлардир. Боку футболчилари дурангга рози эканликларини ошкор намойиш қилиб ҳимояга зўр беришди. Мезбонларнинг ҳужумчилари ҳам бу сафар олдинги ўйинга қараганда сусткашлик қилдилар. Умуман бу учрашувда ҳар иккала команда дарвозаси олдида биронта эсда қоларли кескин вазият яратилмади.

Командаларнинг бугунгача бўлган турнир жадвалидаги аҳволи қуйидагича:

Командалар	Ў	Т	О
«Динамо» К	23	30—11	35
«Шахтёр»	23	37—15	35
«Спартак»	23	44—17	34
«Динамо» Тб	23	36—15	34
«Динамо» М	23	21—15	26
«Зенит»	23	31—29	25
«Арарат»	23	29—22	24
«Динамо» Мн	22	25—21	23
ЦСКА	23	28—25	22
«Пахтакор»	21	26—30	21
«Торпедо»	23	21—27	19
«Черноморец»	23	20—25	18
Локомотив»	23	28—39	16
«Заря»	23	26—40	15
«Нефтчи»	23	15—30	15
«Қайрат»	22	20—33	14
СКА	23	22—37	14
«Крылья Советов»	23	15—35	12

РЕСПУБЛИКА ЧЕМПИОНАТИ... ЛЕНИНОБОДДА

Мана бир неча йилдирки, трек бўйича республика чемпионати мусобақалари қўшни республика шаҳри — Ленинободда ўтказиб келинмоқда. Гап шундаки, спортчиларимиз ҳануз ўз базаларига эга эмаслар.

Шахсий ҳисобда 1000 метрга гит мусобақасида Тошкентнинг «Локомотив» командаси вакили И. Жумаев ғолиб келди. 3 километрга шахсий пойгада тошкентлик динамочи Ю. Шкарбето биринчи бўлди. Спринтерлар беллашувида эса унинг командадош дўсти А. Журавлев ғалабага эришди. «Динамо» командаси пойгачилари 4 километрли масофага ўтказилган беллашувда биринчи бўлдилар.

Кўнгилли спорт жамиятларининг энг кучли юзга яқин пойгачиси қатнашган республика ўсмирлар шахсий-команда биринчилиги «Динамо» жамияти вакиллари ғалабаси билан тугади. «Спартак» иккинчи, «Старт» учинчи ўринни олди.

Редактор
А. ИСМОИЛОВ.

Реклама ва эълонлар

Тошкент трамвай-троллейбус бошқармаси базасидаги
128-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

Совет Армияси сафидан запасга бўшатилган йигитлар ва 18 ёшдан юқори бўлган қизлардан

1979—80 ЎҚУВ ЙИЛИ УЧУН

қуйидаги мутахассисликлар бўйича

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

троллейбус ҳайдовчиси. Ўқиш муддати—6 ой.
трамвай ҳайдовчиси. Ўқиш муддати — 5 ой.

Стипендия — 75 сўм. Бошқа шаҳарликларга ётоқхона берилади. Ўқишга қабул қилинганлар ҳунар-техника таълими системасидаги ўқувчилар ва транспорт ходимлари учун белгиланган барча имтиёзлардан фойдаланадилар.

МАШҒУЛОТЛАР — группалар комплектлашувига қараб бошланади.

Билим юрти адреси: Тошкент-125, Красновосточная кўчаси, 3 «а»-уй (71, 17, 69-автобуслар, 13, 22-трамвайлар, 18-троллейбусларнинг «Красновосточная кўчаси» бекати).

Телевидение

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Время. 9.40 — Гимнастика. 10.05 — Халқаро болалар йилига. 10.55 — Фильм-спектакль. 12.25 — Иккинчи лирик симфония. 12.45—15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильмлар. 16.30 — Сиз яратган боғ. 17.00 — Сенинг ленинча кутубхонанг. 17.45 — Ёш солистлар концерти. 18.15 — Горнчилар, қаердасиз? 18.45 — Подмосковье меридиани. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Хўжаликни бошқариш механизмини такомиллаштира бориб. 19.45 — Қалбга яқин қўшиқлар. 20.35 — Пекиннинг бугунги сиёсати. 21.30 — Время. 22.05 — Фестиваллар. Конкурслар. Концертлар... 23.10— Ҳужжатли фильм.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

11.30 — Ўзбекистон қишлоқ хўжалиги. 12.00 — Кинокўрсатув. 12.30 — Ўзбекистон қишлоқ хўжалиги. 13.00 — Дерсу Узала. Бадиий фильм, 1-серия. 18.20 — Тенгдошлар ижоди. 18.50 — Концерт. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Фильм-концерт. 20.30 — Ахборот. 20.50 Беш йиллик. Тўртинчи йил. 21.30 — Время. 22.05—Пахтакорлар учун кўрсатув. 22.20— Музикали кинокомедия.

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

18.40—Болалар учун фильм. 19.20 — Ўқув кўрсатуви. 20.00 —Янгиликлар. 20.20—Фильм-концерт. 20.50 — Ҳужжатли фильм.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 4/IX да Аида, 5/IX да Оққуш кўли.

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 4/IX да Рўйхатларда йўқ, 5/IX да Томоша давом этади.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИ БИНОСИДА Ғ. КАМОЛ номидаги Татар давлат академик театрининг гастроллари — 4/IX да Татарча ажралиш, 5/IX да Дилафрузнинг тўрт қайлиғи.

ЦИРК

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА «КИЧИК ЮЛДУЗЛАР ШУЪЛАСИ» лилипутлар циркининг гастроллари.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент—П. ЛЕНИН кўчаси, 41.

Телефонлар: редактор — 336495; 325302, редактор ўринбосарлари — 335885, 325747, 337916, 325748; масъул секретарь — 334808, 325353; секретариат — 325750.

БЎЛИМЛАР: оммавий ишлар ва хатлар — 334048; партия турмуши — 325778; пропаганда — 325645; саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 325749; қишлоқ хўжалиги — 325647; адабиёт ва санъат — 325767; совет қурилиши — 325553; ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик —325733; рассом — 325645; фотомухбир — 325894.

Р. 02140. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси, Тошкент шаҳри. Индекс 64633. Е—2560.